

Ársins
fyrstahjálpari
aftur ein
fiskimaður

Jacob Vestergaard fær avbjóðing sum fáur

Nýggi landsstýris-
maðurin í fiskivinnu-
málum hevur fingið
eitt starv, sum krevur
ein mann, sum kann
gera bart.

Síða 19

Seinasti túrur inn á Skálafjørðin

Síða 20-21

Havnarmyndir frá 1948

Síða 6-7

Síða 11-12 & 17-18

At fara við 6 tonsara til Danmarkar
í 1912 var ikki hissini avbjóðing.
Vit greiða frá ferðini og
monnunum, sum
vóru við.

Tá loðsurin fór við "Louise" til Danmarkar í 1912

KÄRCHER

Vit eru einaumboð
fyri KÄRCHER
trýstspularum til
íðnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreassen - Varðagata 29-30
FO-100 Tórshavn - Tlf. 31 34 42

Á ferð við "Brimli"

Vit vóru við Brimli, tá teir royndu
oljusperringarnar.

Síða 13-15

Baksíðan

Tíðindi úr granna- lagnum hjá Irak

Vit hava havt samband við
"okkara mann" í Sam-
eindu Emiratumum, sum
greiðir frá støðuni í løtuni.

KÖLI- OG FRYSTIÚTBÚNAÐUR

- ráðgeving, søla og tænasta

- Handilskøliútbúnaður
- Skipskøliútbúnaður
- Køliútbúnaður til
flakavirki
- Ísvirki
- Klímaanlegg
- Reeferkøl

Løggilt kølivirki

ELECTRIC

Hoyvíksvegur 53 - 100 Tórshavn
Tlf 35 12 20 - Fax 35 12 30
e-mail: lm@lm.fo - www.lm.fo

Alarmur - Skipsvakt - Vakt
Virðishandan - VIP
Náttarvakt - Sjónvarpansni
Atgongdskontrolli
Trygdarráðgeving

211 112

Tín trygd
fyri tryggjeika

Ársaðalfundur

Boðað verður við hesum til ársaðalfundar í P/F Føroya Banka

mikudagin 26. mars 2003 kl. 17.00

á Hotel Føroyum, Tórshavn, við hesi dagsskrá:

1. Frágreiðing nevndarinnar um virksemi bankans í farna ári.
2. Framløga av ársroknskapinum við grannskoðaraátekning til góðkenningar og ársfrágreiðing.
3. Avgerð um nýtslu av avlopi sambært góðkenda ársroknskapinum
4. Uppskot til viðtøkubroytingar.

Nevndin setir fram uppskot um broyting av §10, stk. 2, í viðtøkum bankans, soleiðis at talið av nevndarlimum, valdir á aðalfundi, verður ásett til 4, og soleiðis at valskeiðið hjá nevndarlimunum verður ásett til 3 ár.

5. Val av nevndarlimum.

Jákup Jacobsen fer frá, tí skeiðið er runnið.

Nevndin mælir til, at valskeiðið fyri hinar nevndarlimirnar, valdir á aðalfundi (3), við gildi beinanvegin verður longt til 3 ár roknað frá tí, at limurin kemur í nevndina.

6. Val av grannskoðarum.

7. Uppskot frá nevndini

Nevndin fær heimild til innan endan av mars 2004 at lata bankan ognast upp til 1 pst. av partapeningi bankans fyri ein kurs, sum ikki kann víkjast frá seinasta almannakunngjörda innara virðinum við meira enn 10 pst.

8. Ymiskt.

Grannskoðaði ársroknskapurin og ársfrágreiðingin eins og uppskot til viðtøkubroytingar liggja frammi á skrivstovu bankans í Húsagøtu 3 í Tórshavn.

Atgongumerki til aðalfundin verða útflyggjað á deildum bankans í seinasta lagi friggjadagin tann 21. mars 2003.

Tórshavn, tann 28. februar 2003.

NEVNDIN

FØROYA BANKI

PostScript billede
KJ FF 03.eps

Bara tveir bólkar av útróðrarbátum í bólki 5

Í nýggju skipanini fyri útróðrarbátarnar í bólki 5 verða í framtíðini bara tveir undirbólkar. Sostatt fara vit ikki longur at tosa um fult riknar, partvíst riknar og frítíðarfiskarar.

Talan verður bara um fullriknar bátar og ikki fullriknar bátar.

Samstundis verða fiskidagarnir í bólkinum javnaðir soleiðis at fullriknu bátarnir fáa 50 prosent av døggunum. Frammanundan høvdu teir 70 prosent. Skipanin kemur í gildi leygardagin.

Bátarnir, vit tosa um, eru útróðrarbátar, ið allir eru undir 15 tons.

Semingsstovnurin tilkallaður

Semingsstovnurin er komin upp í samráðingarnar millum Reiðarafelagið fyri Farmaskip og Føroya Skipara- og navigatørfelag.

Sáttmálarnir millum Reiðarafelagið fyri Farmaskip og Føroya Skipara- og navigatørfelag ganga út 1. mars 2003. Tað snýr seg um høvuðssáttmála, sáttmála fyri skip í frálavinnuni og sáttmála fyri smærri skip í frálavinnuni.

Partarnir byrjaðu samráðingarnar í farnu viku, men staðfestu skjótt, at ov langt er millum partarnar við tí úrsliti, at semingsstovnurin varð tilkallaður. Sáttmálarnir eru longdir til mána kvøldið 10. mars á midnátt. Semingsroyndin byrjar væntandi seinna partin sama dag.

Reiðarafelagið fyri Farmaskip hevur eisini sáttmálar við hini manningarfeløgini, men teir ganga út í 2004.

Miðvís...

Við miðvísari venjing hevur Heidi Andreasen vunnið sær pláss millum heimsins bestu ítróttar fólk.

...miðvísaruppsparing tryggjar framtíðina

Føroya Livstrygging

Brot úr áliti um stuðul til flutning av fiski

1.0 Inngangur
Landsstýrismaðurin í fiski-
vinnumálum Jørgen Nicla-
sen boðaði 8. oktober
2002 frá, at hann fór at
seta í verk kannning, ið
skuldi fevna um eina
endurskoðan av studn-
ingsskipanini viðvíkjandi
flutningi av fiski.

Landsstýrismaðurinn boðaði nevndinni frá, at nevndin skuldi arbeiða sambært málsetningum, ið skuldi taka stöði í orðaða fiskivinnupolitikkinum, ið m.a. ásetir, at:

- beinleiðis rakstrarstuðul
ikki eigur at vera latin
vinnuni
- at viðurskiftini fyri
flutningi av fiski og
fiskaúrdráttum skulu
skipast
- at bøta um kappingar-
færið í vinnuni
- at javnstilla kappingina
í vinnuni.

1.1 Arbeidssetningur

Við stóði í nevndu málsetningum er hesin ítakligi arbeidssetningur orðaður til nevnd, ið skal standa fyri kanningararbeidinum:

- kanna og staðfesta fyrirmunir (styrki) og vansar (veikleikar) við verandi flutningsstuðulskipan
- kanna og lýsa alternatívar loysnir og fremja neyðugar raðfestingar
- leggja tilmæli um loysn við raðfestingum fyrirlandsstyrismanninn til stöðutakan

1.2 Nevnd
Limirnir í nevndini hava
verið:

Hildibjart Johansen,
formaður, umboð fyri
Fiskimálaráðið
Ábraham Løkin, umboð
valt
av Føroya
Ráfiskaseljarafe­lag
Agnar Jensen, umboð
valt
av Føroya
Ráfiskakeyparafe­lag
Ronnie Háfoss, skrivari,
fulltrúi í Fiskimálaráð-
num

Nevndin hefur haft 5 fundir í tíðarskeiðinum frá 7. november 2002 - 3. februar 2003.

Nevndin fekk stutt skoðbrá til at skriva álit við til mæli til alternativar loysnir og raðfestingar, ið sambært arbeiðssetninginum skuldi leggjast fyri landsstýrismannin í seinasta lagi 1. desember 2002. Nevndin heitti, áðrenn freistin var úti, á lands-

stýrismanninn, um at fáa langt freistina soleiðis, at nevndin fekk betri stundir til at viðgera málið og at skriva álit við tilmæli v.m. Hetta varð játtað nevndini.

Nevndin hefur valt fyrst at gera eina stutta lýsing av upprunalógini um stuðul til flutning av fiski, og av teimum lógar-broytingum, ið eru framd- ar í lógini fram til í dag. Eftir tað kemur ein lýsing av skipanini, og hvussu hon hefur virkað. Um nøgdir, sum verða landað- ar og fluttar, og um, hvus- su nógv er goldið í flutn- ingsstuðli yvir ávíst tíðar- skeið, uppbytt eftir landa- frøði og fyri hvørt stuðulsøki.

Síðani verða spurningarnir í arbeidssetninginum svaraðir í hvør sínum parti. Stuðulin til flutning av fiski er ikki ein skipan, men í grundini fimm ymiskar stuðulskipanir. Í spurninginum um at kanna og staðfesta fyrimunir (styrki) og vansar (veikleikar) við verandi flutningsstuðulsskipan, hevur nevndin tí valt bæði at svara generelt fyri stuðulsskipanir og konkret fyri hvørt stuðulsøki. Somuleiðis verða eisini gjørdar niðurstøður fyri hvørt stuðulsøki sær og ein felags niðurstøða fyri stuðul til flutning av fiski.

Í spurninginum um atkanna og lýsa alternativar loysnir og fremja neyðugar raðfestingar, er hövudskulentur lagdur á at lýsa alternativar loysnir heldur enn at raðfesta.

1.4 Fiskivinnu- politikkurinn

Í fiskivinnupolitikkinum, sum varð lagdur fram av Fiskimálastýrinum til aðalorðaskifti í tinginum várið 2001 stendur m.a.:

"Flutningsstuðul er settur í verk fyrri at javnstilla allar fiskakeypapar kringlandið. Flutningsstuðulin er tó soleiðis háttáður, at tað altíð kostar at flyta fiskin, men við hesum stuðli er kostnaðurin ikki stórur. Eisini, sæð í ljósinum av kravinum um 30% um uppboðssølu, er flutningsstuðulin liður í at javnstilla og optimera kappingina, sum fyrri samfelagið gevur besta samlaða úrslit".

3.1 Galdandi stuðulsupphæddir

Galdandi stuðulsupphæddir eru nú í kr. fyri kilo:

	Eysturoy/Streymoy	Norðoyggjar	Sandoy	Suðuroy
Vágar	0,16	0,22	0,22	0,30
Suðuroy	0,24	0,30	0,30	
Sandoy	0,16	0,22		
Norðoyggjar	0,10			
Frá fiskavirki til avskipingarhavn.			951.553,16 kr.	10
Frá frystigoymslu til framleiðsluvirki.			471.735,77 kr.	5
Fiskahøvd og -ryggir til framleiðsluvirki			261.031,42 kr.	3

(Kelda: hagtøl frá Lønjavningarstovuni)

Stuðulsslag	2000	2001	Munur
Flutningur av fiski frá útróðrarbátum úr økjum, har eingin uppboðssøla er, til nærmastu uppboðssølu. (§ 2 í kunngerð)	534	486	-48
Flutningur av fiski frá uppboðssølu ella landingarmiðstöð til virkingar í økjum, har firðir ella sund skilja. (§ 1 í kunngerð)	6.658	8.300	1.642
Flutningur av feskum virkaðum fiski og virkað livur og rogn, frá fiskavirkjum til avskipingarhavn, har firðir ella sund skilja. (§ 3 í k.)	1.415	658	-757
Flutningur av frystum fiski og skeljadjórum frá frystigoymslum til framleiðsluvirki, har firðir ella sund skilja. (§ 4 í kunngerð)	584	941	357
	9.191	10.385	1.194

Talva 3 vísir flutningsstuðulin í krónum til fisk og fiskavørur flutt um firðir ella sund í 2000 og kostnaðarmeting fyri 2001. Viðmerkjast skal, at studningarnir vórðu minkaðir við kunngerð nr. 88 frá 25. mai 2000 og aftur við kunngerð nr. 111 frá 3. august 2001 um stuðul til flutning av fiski. Í kostnaðarmetingini verður tikið hædd fyri, at tann øking, sum var í flutninginum 1. januar - 31. juli 2001, eisini verður restina av árinum.

Talva 3: Kostnaður 2000 og kostnaðarmeting 2001. (krónur)		
Stuðulsslag	2000	2001
Flutningur av fiski frá útróðrarbátum úr økjum, har eingin uppboðssøla er, til nærmastu uppboðssølu. (§ 2 í kunngerð)	58.869	60.000
Flutningur av fiski frá uppboðssølu ella landingarmiðstöð til virkingar í økjum, har firðir ella sund skilja. (§ 1 í kunngerð)	2.785.484	2.420.000
Flutningur av feskum virkaðum fiski og virkað livur og rogn, frá fiskavirkjum til avskipingarhavn, har firðir ella sund skilja. (§ 3 í kng)	444.367	243.000
Flutningur av frystum fiski og skeljadjórum frá frystigoymslum til framleiðsluvirki, har firðir ella sund skilja. (§ 4 í kunngerð)	107.019	200.000
	3.395.739	2.923.000

Talva 4 vísir flutningin av fiski millum økini fyrstu 7 mánaðirnar 2001 frá uppboðssølu ella landingarmiðstöð til virkingar í økjum har firðir ella sund skilja smb. § 1 í kunngerðini.

Talva 4: Flyting av fiski til virkingar smb. § 3 í kunngerðini 1.januar - 31.juli 2001 (tons)							
frá/til	Eysturoy / Streymoy	Norð- oyggjar	Sandoy	Suðuroy	Vágar	Flyting frá	Flyting til í %
Eysturoy/Streymoy		2.904	418	564	681	4.567	56%
Norðoyggjar	1.885		96	53	223	2.258	28%
Sandoy	94	6				100	1%
Suðuroy	527	49	60		6	642	8%
Vágar	529	5	40	44		618	8%
Flyting til	3.036	2.963	614	661	911	8.185	100%
Flyting til í %	37%	36%	7%	8%	11%	100%	
Nettoflyting	-1.531	705	514	19	292		

Talvan vísir, at meira verður flutt úr miððökinum (Eysturoy/Streymoy) enn flutt verður til. Hini økini hava yvirskot í nøgd av flytingini. Flutningsstuðulin er ikki gjørdur upp eftir fiskaslagi. Effektiviseringin av fiskavirkingini á føroyskum virkjum seinastu árin hevur havt við sær, at virkir, hvørt sær, hava spesialiserað seg til at arbeiða ávísar støddir av ávísam fiskaslagi/-slögum. Hendan spesialisering hevur elvt til meira flutning av fiski til virkingar, og talva 4 vísir, at flutningurin í stóran mun ber brá av umbýti av fiski millum økini, og har størsta nøgdin verður umbýtt millum Eysturoy/Streymoy og Norðoyggjar.

AGN

**sild
kúfiskur
makrelur
høgguslökkur**

hava dagligt samband um allt landið

P/F KAMBUR

**STRENDUR · telefon: 447720
ella 448095 · fax: 448744**

SENT VERÐUR VIÐ STRANDFERÐSLUNI

**Vit gera allar vanligar
bilumvælingar sera
bíliga - so sum:**

Oljuskift, motorjusteringar

Umvæla bremsir,
koplingar v.m.

For- og bakhjólsleiðir
og akslar

Og so hava vit tey
vælumtóktu "TYFOON"
dekkini, sum vit skifta

Sp/f Úrvalsbilar
FO-530 Fuglafjørður
Tlf. 444943 · 281943 · 217704

MASKINMEISTARAFELAGIÐ

Aðalfundur

Maskinmeistarafelagið hevur ársaðalfund á Hotel Hafnia leygardagin 15. mars kl. 14.

Skrá sambært lógini.

Nevndin

Talva 5 vísir, at størra helvtin av landingum av ísfiski í Føroyum fer um uppboðssølu ella landingarmiðstöðir. Eisini vísir talvan, at fyrstu 7 mánaðirnar av 2001 eru 61.858 tons landað íalt, harav 8.300 tons eru flutt um firðir ella sund, ella tað sama sum gott 13% av landaða fiskinum verða flutt um firðir ella sund. Viðmerkjast skal, at Tavan í Leirvík tók ímóti 4.628 tonsum av gulllaksi fram til 1. august í ár, og er hettar grundin til, at beinleiðis landingar til virkir er størst í Eysturoynni. Gulllaksurin var allur landaður hjá Beta í Runavík og koyrdur til Leirvíkar.

Talva 5: Fiskur fluttur um fjørð ella sund til virkingar, landingar beinleiðis til virkir í økinum og fiskur handlaður um Fiskamarknaðin ella landingarmiðstöð, landaður í økinum 1. januar - 31. juli 2001 (tons)

	Flutt til	Flutt frá	Netto- flyting	Landað beinleiðis til virkir	Um uppboðssølu og miðstöðir Landað í økinum	Til virkingar økinum í alt
Norðoyggjar	2.992	2.324	669	3.007	7.853	11.529
Eysturoy	2.617	4.599	-1.982	9.678	19.140	26.837
Sandoy	614	106	508	3.517	1.130	5.156
Streymoy	498	2	496	4.329	1.783	6.608
Suðuroy	665	651	14	6.399	2.672	9.085
Vágar	913	619	294	1.191	1.159	2.643
	8.300	8.300	0	28.121	33.737	61.858

5.0 Alternativar loysnir

Nevndin hevur valt at byta partin um alternativar loysnir upp í fyra partar. Útjaðarastuðul, flutningsstuðul, javnstilling av fiskaflutningi og fría kapping við ongum stuðli.

Møguleikarnir, sum standa niðanfyri eru ikki at meta sum uppskot til endaligar loysnir, men eru nøkur hugskot um, hvussu viðurskiftini fyri flutningi av fiski kunnu skipast og samstundis liva upp til málsetningarnar í fiskivinnupolitikkinum um ikki at lata beinleiðis rakstrarstuðul, bota um kappingarførið og javnstilla kappingina. Tað eru fyrimunir og vansar við øllum uppskotunum.

5.1 Stuðul til vinnu í útjaðaraøkinum
Flutningsstuðulin til fisk, sum hann higartil er praktiseraður, er í grundini ikki ein stuðul til fiskivinnuna sum heild. Við so stórar áherðslu á fyrbrigdið "firðir og sund", er stuðulin í grundini ein stuðul til vinnuna í útjaðaranum og arbeiðspláss har. Um tað er eitt politiskt ynski at geva útjaðarastuðul, so samsvarar hetta við at nýta "firðir og sund" sum treyt fyri at fáa flutningsstuðul, men rættari hevði ivaleyst verið at nevnt hendan stuðulin fyri útjaðarastuðul.

Tað er ólogiskt, trupult og krevur nógv óneyðuga umsiting, tá ein slíkur útjaðarastuðul skal leggjast inn í eitt ótal av flutningsrokningum fyri ymiskt útvaldar fiskavørur til eina rúgvu av fiskavirkjum. Vandin við hesum stuðulshátti er, at hann bæði er dyrur at umsita og ógvuliga skjótt kann fara útav kós, sum eisini fleiri dømi eru um. Nógv frægari hevði verið at lat-

ið móguligan studning á ein greiðan og einklan hátt, sum ikki krevur nógv umsiting. Tað kann gerast á flutningsøkinum, t.d. við at lækka flutningsprísirnar/farmaprísirnar hjá Strandferðsluni, men eisini á øðrum økjum, og fáa sama ella kanska størri gagn fyri útjaðaran og vinnuna í útjaðaranum.

Tað er í hesum sambandi neyðugt politiskt at allýsa, hvat meinast við útjaðaran og vinnuna í útjaðaranum. Hetta kann gerast bæði viðvíkjandi fiskavirkjum, útróðrarbátum og móguliga øðrum vinnugreinum. Um tað ikki kann gerast yvir ein kamb, so ber til at allýsa ymisk útjaðaraøki við ymiskum prioriteringum. Afturat hesum kann ein mógulig stuðulsupphædd frá politiskari síðu verða klárt ásett. Eftir hetta kann ein nevnd setast við t.d. umboðum frá vinnuni í útjaðaranum til at gera av, hvussu og eftir hvørjum leisti stuðulin skal býtast.

5.2 Stuðul til flutningsvinnuna
Heldur ein fast við fyrbrigdið "firðir og sund", so er stuðulin ikki til alla fiskivinnuna og heldur ikki til alla flutningsvinnuna. Tá er felagsnevndin útjaðarin og Strandferðslan. Tí tað er Strandferðslan, sum stendur fyri øllum flutningi um firðir og sund.

Játtanin á figgjarlógini til Strandferðsluna er í grundini ein flutningsstuðul. Tað er politiskt ásett, at prísurin skal vera tann, hann er. Um ferðafólk og farmur skuldu goldið tað, sum tað veruliga kostar at reka Strandferðsluna, eisini við rentum og avskrivningum uppá skipini, so hevði flutningsprísurin verið mun-

andi hægri enn tað, hann er í dag. Ein móguleiki er tí at leggja hendan stuðulin, um hann framvegis skal vera, inn í flutningsprísirnar hjá skipunum hjá Strandferðsluni, sum so kundu tikið lægri flutningsgjald fyri bilar við fiski í. Hetta hevði ivaleyst givið nógv minni umsiting, men stuðla somu økir, sum ætlanin er í dag.

Ein slík skipan má ikki geva Strandferðsluni sum flutningsfyrirøku fyrimunir fram um aðrar privatar flutningsfyrirøkur í landinum. Men um stuðulin liggur í takstinum at flyta bilar, so má farmaleiðir rinda skipunum tað sama fyri bilin, sum privatar flutningsfyrirøkur gera.

Um ein móguligur stuðul verður lagdur her, er hann ikki ein beinleiðis rakstrarstuðul, men kanska ein óbeinleiðis rakstrarstuðul. Men sum víst á frammanfyri hevði tað bert verið ein hækking av tí stuðli sum longu frammanundan liggur í játtanini á figgjarlógini til Strandferðsluna

5.3 Javnstilling av fiskaflutningi
Um tað er eitt politiskt ynski og eitt ynski í vinnuni um, at allir fiskakeyparar skulu javnstilla viðvíkjandi innlendis flutningskostnaðum, so ber til at seta upp aðrar skipanir enn tær, sum nú eru við almennum rakstrarstuðli. Niðanfyri nevndu móguleikar byggja á, at øll virkir ella skip, sum eru í somu støðu, eru felags um at javnstilla hvørt annað. Eftir hesum skulu pengar ikki flytast frá vinnuøkjum ella samfelagsbólum til at javnstilla/stuðla ávísu øðrum vinnuøkjum. Hetta átti at havt við sær, at tað í øllum førum ikki verður kappingaravlagandi. Eftir

hesum kemur vinnan sjálv at rinda fyri javnstillingina og ikki skattgjaldarin. Um hetta skal gerast, kann tað eisini vera ein kombinatión av nøkrum av niðanfyri nevndu móguleikum. Tað eigur at liggja eitt "optimeringsmoment" í einari tilíkari skipan, soleiðis at tey sum brúka skipanina kunnu spara pengar við at handla skilagott og við ábyrgd. Ein slík skipan kann neyvan setast inn við lóg, men má byggja á, at vinnan sjálvboðin gongur við til eina slíka skipan. Tað er tó ivasamt, um hetta letur seg gera.

Møguleiki 1
Seljarin (fiskifarið) skal rinda fyri flutning, líkamikið hvar keyparin er (ella selur CIF virkið). Hetta hevði gjørt, at tað hevði loyst seg best fyri skipini, um tey lögdu seg eftir at landa fiskin nær við har, sum keyparin er. Tað er hugsandi, at tey roknaðu ein móguligan flutnings kostnað inn í söluprísina á fiskinum. Kanska hevði tað eisini gjørt, at skipini høvdu roynt at selt alla lastina til sama keypara.

Møguleiki 2
Keyparin rindar fyri allan flutningin (ella keypur FOT landingarstað). Her kemur eisini tað inn, at virkið roknar ein móguligan flutningsprís inn í keypsprísina. Virkini vildu roynt at fingið skip at landa so nær sum móguligt.

Møguleiki 3
Landingarmiðstöð ella uppboðssøla tekur eitt ávíst fast gjald fyri flutning av fiskinum. Hetta gjald verður tikið, líkamikið um fiskurin verður fluttur langt ella stutt, og skal kunna dekkja allar flutningsútreiðslurnar. All-

ur fiskur verður ikki seldur um uppboðsölu, men um tað verður hildið fast við, at tað bert er fiskur, sum skal um uppboðsölu, so má javnstillingin liggja har. Um landingarmiðstöðirnar krevja eitt standard flutningsgjald, sum dekkar flutning til alt landið, er vandi fyri, at seljarar og keyparar ikki hugsa nóg mikið um at optimera flutningin.

Møguleiki 4

Ein flutningsmiðstöð stendur fyri øllum flutningi av fiski og kassum millum virkir og skip og innroknar flutningsgjaldið av bæði fullum og tómun kassum inn í kassagjaldið. Henda skipan hevði ivaleyst havt eitt sindur fleiri optimeringsmøguleikar enn landingarmiðstöðirnar, men hevur annars somu vansar.

Møguleiki 5

Seljari (fiskifar) og keypari (virki) rinda flutningskostnaðin 50/50. Hetta ger, at bæði seljari og keypari mugu hugsa um at optimera, men hetta kan gerast tungt at arbeiða við til dagligt, um allar rokningar skulu deilast í tvey.

Møguleiki 6

Almennur stuðul kann eisini innganga í onkra av hesum skipanum fyri at hjálpa til at fáa tær í gongd og sleppa burtur frá verandi kappingaravlagandi skipan. Men ein

møguligur almennur stuðul í onkra av hesum skipanum eigur at verða niðurtrappaður og avtikin eftir ávísum tíðarskeiði t.d. tveimum ella trimum árum.

5.4 Avtøku av flutningsstuðlinum

Ein møguleiki er, at stuðulin verður tikin heilt burtur, og frí kapping er á flutningsmarknaðinum. So er tað upp til hvønn einstakan at optimera og gera avtalur um leverings-treytir.

Nevnast kann eisini, at virkini í útjaðaraøkinum kunnu hava ávísar fyrimunir framum virkini, ið liggja í meginøkinum, t.d. sum at hesi virkir sum oftast hava lættari atgongd til arbeiðsmegi og biligari iløgukostnað v.m.

Um flutningsstuðulin varð avtikin, so vildu virkini í útjaðaranum eisini fingið minni kapping um ráfiskin, ið varð landaður á staðnum - vegna at flutningskostnaðurin hjá hesum virkjum vildi verið minni enn hjá virkjum í meginøkinum.

Tað er sum áður nevnt eisini nóg, ið bendir á, at t.d. Suðuroy er verri fyri í samband við avskiping av feskum vørum beinleiðis av landinum í dag í mun til áðrenn flutningsstuðulin varð innførdur - og tískil er hugsandi, at skipafeløg aftur fara at avskipa úr Suðuroy, um so er, at flutningsstuðulin verður avtikin - hetta vildi helst

verið til gagns fyri vinnulívið sum heild í Suðuroynni.

Hetta kann hava við sær samfelagsbúskaparligar fyrimunir vegna at minni óneyðugur flutningur av fiski verður millum oyggjarnar. Hinvegin kann eisini vísast á, at hetta samstundis eisini kann verða ein vansi samfelagsbúskaparliga, um hetta hevur við sær minni serframleiðslu á virkjum, ið hava lagt seg eftir at framleiða smáar nøgdir í senn av ávísam fiskaslagi, ið virkið í dag vanliga keypir aðrastaðni úr landinum.

6.0 Niðurstøða og tilmæli

6.1 Almennar viðmerkingar

Fiskivinnupolitikkurin sigur, at rakstrarstuðul eigur ikki at verða veittur vinnuni. Er tað tó eitt politiskt ynski, at annar stuðul skal latast vinnuni, so eigur tað sjálvandi at vera eins fyri alla vinnuna, soleiðis at tað ikki verður kappingaravlagandi eins og tað er í dag.

Tað er altíð gott við nýggjum átøkum í vinnuni, og tað kann vera, at júst stuðulin í onkrum føri ger, at ávíst virksemyvirhøvur kemur í gongd. Men tað má eisini ansast eftir, hvørjar avleiðingar stuðulsskipanin kemur at fáa fyri aðrar partar av vinnuni sum brúka somu rávøru.

Einhvør almenn stuðulsskipan er óneyðug til eina sunna vælvirkandi vinnu. Sunn vinna eigur at tillaga seg eftir umstøðunum og so liva við teimum treytum, sum umstøðurnar geva. Hinvegin eigur vinnan at kunna lita á karmarnar, soleiðis at grundarlagið ikki verður rykt undan frá degi til dags. Skulu broytingar gerast í karmunum mugu tær gerast varliga og yvir eitt ávíst tíðarskeið, soleiðis at vinnan nær at tillaga seg broyttu umstøðunum.

Kanska kann almennur stuðul til vinnuna samanlíknast við heilivág til ein sjúkling. Ein frískur persónur tørvar ikki heilivág, men um hann fær heilivág, hóast hann er frískur, so gerst hann sjúkur av hjáárinum, áðrenn long tíð er farin. Í hesari myndini er rakstrarstuðul tað sama sum pínudoyvandi heilivágur, sum doyvir symptomið, men lekir ikki sjúkuna. Vinna, sum bert fær pínudoyving klárar kanska at halda dagin út, men verður ongantíð ein sunn vinna.

Øll sunn vinna eigur at hava tað í sær at vilja klára seg sjálva uttan stuðul. Stuðul sløvar og doyvir og bøtur ikki nakað kappingarføri í longdini. Stuðulsskipanir til vinnuna kunnu í fyrsta eygnabrá tykja at javnstilla kappingina í vinnuni. Men oftast elva tær til spekulatióin í stuðulsskip-

anini og áðrenn long tíð er farin, er kappingin aftur avlagað júst av stuðlinum.

Ávegis niðurstøður eru gjørdar í kap. 4 í hesum álit og tær vísa klárt, at verandi flutningsstuðulsskipan ger mun á virkjum og ymiskari framleiðslu, og tað tykist tilvildarligt, hvørjar framleiðslur fáa hendan stuðul. Øll hendan skipanin við at rokna ávíst krónutal at lata í stuðli pr. flutt kilo er í andsøgn við fiskivinnupolitikkin og málsetningin hjá hesari nevnd.

Nevndin hevur eisini í kap. 5 víst á ymiskar aðrar møguleikar, ið gera tað møguligt at liva upp til málsetningarnar í fiskivinnupolitikkinum.

Nevndin metir at enda, at tað er ein politiskur spurningur at raðfesta tær nevndu loysnirnar.

6.2 Tilmæli

Nevndin mælir tí til, vísandi til málsetningarnar í arbeiðssetninginum

hjá nevndini og til kap. 4 í hesum álit, at verandi stuðulsskipan til flutning av fiski, har stuðul verður latin eftir hvussu nóg kilo verða flutt, verður avtikin.

Um nakað skal setast í staðin fyri og hvat er ein politiskur spurningur, sum partvís liggur uttanfyri arbeiðsetningin hjá nevndini við tað, at tað fer inn á onnur málsøkir, t.d. økismenning hjá Oljumálaráðnum og samferðslumál hjá Vinnumálaráðnum.

Tað er alt ov fløkjasligt og gevur ov nógva umsiting um smáir stuðlar ella útjavningar skulu gerast á flestu økjum, ið hava við flutning av fiski at gera. Tí mælir nevndin eisini til, bert at halda seg til eina skipan, um ein slíkur stuðul skal halda áfram, og ikki veita stuðul á ein hátt, ið gevur nógva umsiting og skjótt fer út av kós.

LANDSVERKFRØÐINGURIN

Útbjóðing av lastbílaflutningi

Flutningur av skervi og asfaltblandingum o.øðr. millum grótbrotið í Hundsarabotni og bryggjuna á Langasandi, verður við hesum boðin út alment.

Áhugaðir kunnu venda sær til LV-skrivstovuna, Tinghúsvegi 5, tlf. 311333, har frágreiðing og treytir fáast útflyggjað.

Hýsuprísir lækkaður upp til 6 kr orsakað av kursfalli

Amerikanski dollarin og bretska pundið eru fallin munandi í mun til krónuna seinasta árið. Stóra-bretland og Amerika eru marknaðir av týðningi fyri hýsu og hetta ger, at kursfallið beinleiðis ávirkar tað sum fæst fyri hýsun. Tað eru ongi útlit fyri, at kursurin fer upp aftur í bræði.

Kursurin á amerikanska dollaranum í mun til krónuna er fallin við 20% frá februar 2002 til í dag. Hetta vil við øðrum orðum siga, at um ein amerikanskur innflytari rindaði føroyska útflytaranum 6,50 dollarar fyri eitt kilo av hýsuflaki í januar 2002, so gav tað føroyinginum 55,90 kr. Um amerikanarin rindar 6,50 dollarar í dag so gevur tað bara 44,60 kr. Hetta er ein

munur uppá heilar 11,30 kr fyri hvørt kilo av flaki, sum svarar til 5 - 6 kr fyri kilo á føroyska ráfiskamarknaðinum.

Bretska pundið er fallið 11% frá februar 2002 til í dag. Hetta vil aftur siga, at um prísurin var tann sami í pundum so kundi ein vøra sum fyri einum árið síðani gav 55,00 kr til útflytaran bert geva 49,00 í dag. Príslækkingin bara orsaka av kursinum er so statt 6,00 kr, sum aftur svarar til uml. 3,00 kr á føroyska ráfiskamarknaðinum.

Ávirkanin frá kursfallinum er eitt, men afturat tí kemur, at prísurin í dollarum og pundum eisini er fallin munandi. Stórar nøgdir av hýsu eru á marknaðinum og eftirspurningurin er lítill. Hesin ójavnin millum útboð og eftirspurning á altjóða hýsumarknaðinum sæst eisini aftur á føroyska ráfiskamarknaðinum og ávirkar prísirnar fleiri krónur afturat.

Vinnuhúsið

Kursir frá Nationalbankanum:
Amerikanski dollarin 28.02.2002 Kursur 859,06
Amerikanski dollarin 27.02.2003 Kursur 686,35

Bretska pundið 28.02.2002 Kursur 1216,02
Bretska pundið 27.02.2003 Kursur 1085,60

3 Cubabáatar til sølu

Við hesum verða
Munkur, Skúgvur og Grælingur
lýstir til sølu

Bátarnir hava ikki fiskiloyvi í føroyskum sjógv.

Nærri fæst at vita við at venda sær til:

P/F Beta
600 Saltangará

Tel. 449966
ella 219966

Føroyamyndirnar hjá Olov Ánstad, 6. partur

Havnarmyndir frá 1948, og ein stuttlig frásøgn!

Á hesum sinni fara vit, umframt at prenta myndir av fremstu góðsku, eisini at prenta eina stuttliga frásøgn hjá Olovi

Ánstad. Frásøgnin er frá 1989, og er um "Silvurtoskin", fiskikappingina hjá Lions Club í Tórshavn.

Heri Simonsen

Man hevur mangan hoyrt frá teimum tilkomnu og eldru havnarborgarunum, at gamla Havnin var ein tiltikin hugnaligur býur. Sum yngri hevði ein lyndi til at halda, at hetta bert var nostalgi. Men sum ein

hevur sæð alsamt fleiri myndir av Havnini áðrenn og aftaná seinna heimsbardaga, so er runnið krystalklárt fyri einum, at rætt hava tey gomlu og tilkomnu! Gamla Havnin var veruliga ein framúr hugnaligur lítil býur. Tær 8 havnarmyndirnar hjá

Olovi Ánstad vit prenta í dag undirbyggja eisini hendan sannleikan!

Hvat hendi í 60-unum og 70-unum? Men tað tykist, sum onkur skriða leyp í 60-unum og 70-unum! Ansað varð ikki nóg væl eftir gomlu,

klassisku, søguligu og estetisku umhvørvunum í gomlu Havnini. Havnin hevur enn nógvar hugnaligar blettir og hugnalig støð, men langt frá so nóg vit kundu havt, um partvís vandalisma í framburðarinnar navni ikki hevði gjørt av við nógvar av hesum yndisblettunum hjá tilkomnum og eldri havnarborgarum. Vit yngri finga soleiðis ikki lut í hesum býararkitekt-oniskum dýrgripum, men við myndum, sum hesar hjá Olovi Ánstad kunnu vit fáa eina hylling av, hvussu gott tað kundi verið! Eitt hjartasuff fyri egna rokning!

Å Ein nú ógvuliga søgulig mynd av trappuni hjá gamla Tryggingarsambandinum, ið bleiv mjølvað sundur í síðstu viku. Spell, at hendan fyrri ungdómin væl umtókta trappan er farin í søguna! (Hendan myndin er tikin í 1962).

« Gamli Rasmus og Løgtingshúsið í 1948.

Mynd tikin tá Olov Ánstad á fyrsta sinni kom til Føroya við "Tjaldrinum" í mai 1948.

Minnisvarðin av V.U. >> Hammershaimb bleiv vígdur í 1948. Tá var hann øllum sjónbærur. Nú liggur hann fjaldur millum runnar og trø!

Á Kongabrunni í 1948.

« Merkið veittrar uttanfyri Føroya Fólkaháskúla í 1948.

Ungir havnarborgarar ganga niðan Konradsbrekkuna (Grím Kambansgøtu).

Eystara Bryggja í 1948. Myndin er tikin umborð á "Tjaldrinum".

Hesuferð hava vit valt at prenta eina grein hjá Ánstad um Føroyar. Greinin stóð í einum svenskum Lion's Club-blaði í 1989, og er um tiltakið hjá Lion's Club í Tórshavn, ið nevnist "Silvurtoskurin".

Greinin er á svenskum, vit hava týtt mest torskildu orðini til føroyskt (standa í klombrum). Greinin er eisini eitt prógv um, hvussu stórir Føroya-vinur Olov Ánstad er! Olov er sjálvur aktivur í Lions Club í Malmköping.

"Silver-torsken" - skoifrisk aktivitet (stuttlig og frísklig kapping) i de nordiska nationernas minsta huvudstad

Olov Ánstad,
Malmköping

Lát mig först meddela (boða/siga frá) något om detta land - Färöarna - "ét selvstyrende folkesamfund indenfor det danske rige" - som det står i självstyreslagen av år 1948. Utrikespolitiskt är Färöarna danskt. Inrikes har lagtinget, Europas äldsta lagstiftande församling, succesivt tagit över merparten av all lagstiftning och styr genom sin egen regering - Landstyret - Färöarnas liv och verksamhet med numera (nøkrum) få undantag. Ca 45.000 invånare bor på de 17 bebodda öarna och huvudstaden heter Tórshavn, som har ca. 15.000 inv. Och här - där lagtinget med landsyre och lagman/regeringschef befunnits i över 1000 år, finns ögruppens enda Lions Club, bildad 1966.

Helt beroende (bundin at) fisket Människorna är här till 99% beroende av sitt fiske. Främsta fritidssysselsättningen (ítrívið) är också fiske. Fast i motsats till yrkesfisket, sker det i småbåtar, numera ofta av plast och liknande våra, om än gjorda för fjordfiske, där det är blåsig (nógur vindur), men framför allt mycket besvärlig ström.

Femton Lionsbåtar
Femton "Lionbåtar" genomförde tävlingen (kappingina) och sammanlagt 26 man var med. Vem skulle bli 1989

års Fiskekung och få inteckning (navnið graverað) i "Silvurtoskin" (Silver-torsken).

Lördag 7. okt. kl. 08.00 lade man ut. Kl. 17 skulle alla båtar vara återkomna, och fisken vägas. Den båt som fått mest fisk - i kilo räknat per besättningsman och som inte fått några "prickar" (minusstig) för ojuste (óregluliga) fiske eller navigering, får en inteckning i det lika eftertraktade som dyrbara vandringspriset - Silvurtoskin - och ytterligare några som kom närmast segraren (sigursharran) fick också priser. Klockan 6 på lördagskvällen såldes hela den totala fångsten och pengarna gick till "aktivitetskassan". Totalt fångades 1.537,5 kg. och Ivan Holm med sin båt "Tóra" vann Silvertorsken 1989 genom alldeles (púra) ensam i sin båt dra upp 116,5 kg. I genomsnitt fick de 26 Lions som deltog, 59 kg. vardera (hvør), vilket betecknades som "mycket dåligt". Endast (Bert) torsk gillas (telur við). Kungsfisk, sej och "onyttig" fisk räknas inte med i fångsten.

Pannkakor och kaffe
Till arrangemangen vid denna tradionella fisketävling hör (hojrir til) att Lioness bjuder alla de återvändande fiskarna på pannkakor och kaffe och sedan torshamnsborna (havnafólk) gjort sitt och köpt all fisken samlades alla Lions med Lionesses till dans och då spelade spelmännen från Nólsoy -

en ö utanför huvudstaden Tórshavn, till vars båtbärgningssällskap (hvørs bjargingarfelag) 20.000 kr. av överskottet överlämnades. Havet och fjordarna är farliga och det händer att dessa små båtar råkar i (enda i) sjönöd och måste få hjälp av sjöräddningen. Lions bidrog därmed till ett för alla färingar "sjönära" problems lösning. Lions Club Tórshavn är en uppskattad (nógv avhildin) serviceorganisation, som samlar inn medel (hentleikar) också för andra behov. Ändå är de inte ensamma om att "tulla" (útvega) allmänheten på medel. Syföreningar och idrottsklubbar runt om på ögruppen är vana vid att åstadkomma (útvega) tiotusentals kronor även på mycket små orter.

Färöarna spännande upplevelse
Vi åker (ferðast) - de flesta av oss - ganska tanklöst hit och dit och får i bästa fall med oss hem en mörkare hudfärg än vanligt, fast den sedan snart forsvinner. Den som kan undvara solbrännan, men i stället (ístaðin) vill vara med om (vilja uppliva) saker de garanterat aldrig glömmar, rekommenderas att följa med på en dryg (góða) vecka till Färöarna. Lämpligen (klókast) bör man då välja slutet av juli, för den 29. juli inträffar Ólavsøkan - det vil säga öfolkets nationaldag, då också lagtinget öppnas. Ögruppen har ca 45.000 medborgare och man får nog lätt (skjótt) uppfattningen att dom alla samlas den

dagen i huvudstaden. Högtidligheterna i kyrkan, processionen till lagtinget, musik, körsång och tal åtföljd (eitt ótal) av tävlingar i allehanda (hópin) färöiska bedrifter. Mat och dryck i mängd och specialitéer.

Grindadráp - ett blodigt skådespel (sjónleikur)
Chansen finns att det kan bli Grindadráp i någon vik - ett blodigt skådespel, som troligtvis skulle förära (skaka) varje miljö och djurvän, men som är attraktion man inte bör tala illa om när färingar hör på. Besök på ensliga boplatser - till ex. på Stóra Dímun där det bara bor en familj. När djur skall hämtas eller frun (konan) i huset skall till Barnsbarsel användes en kran, men en lina och sele för att komma ned till den vakande båten.

Fantastiska fiskevatten
Men nu finns det helikopter om det kniper. Fjordfisket är fantastiskt. Vad sägs (siga til) om att ro hem en hälleflundra (kalva) upp till 100 kg. på krok-en? Och vilket vägnät man åstadkommit. Även (sjálvt) till småbyar med 15-20 hushåll går det nu slingrande (nógv sving?), men asfalterade vägar med en tunneltäthet som troligen saknar motstycke i världen.

Hús í Havn til sølu

Um hóskaði boð fæst, verður ognin í Hvanna-sundsgøtu 12 seld.

Húsini eru eini tvíhús uml. 75m² í tveimum hæddum, og eru innrættað við 2 kømurum, stovu, baðiverilsí og vaskirúmi í niðari hæddini. Á ovaru hæddini er køkur og stova í einum, 2 kømur og baðiverilsí.

Friðarligt umhvørvi og gott útsýni. Grundtøkið er 257m².

Nærri fæst at vita við at venda sær til skrivstovu okkara.

Skrivstovusamstarv

Advokatvirkið

Páll Nielsen, adv. Eyðhild Skaalum, adv.
Sigmund Poulsen, adv. Hans Trygvi Teirin, adv.

Skansavegur 1 • Postsmoga 85 • FO-110 Tórshavn
Tlf. 312227 • Fax 312241 • e-mail: jus@post.olivant.fo
telefontíð kl. 10 - 12 & 14 - 16 / fríggjad. 13 - 15

Mentamálaráðið Fólkaskúladeildin

Granskingarstyrkur úr Fólkaskúlagrunninum

Fólkaskúlagrunnurin er ein sjálvsognargrunnur, ið skal veita granskingarstyrk til verkætlanir í námsfrøði innan fólkaskúlaøkið. Grunnurin skal serliga stuðla verkætlanum, sum kveikja og menna arbeiðið í føroyska fólkaskúlanum.

Grunnurin kann lata upp til 75% í stuðli av tí virðisøking, sum stendst av rentutílskriving, vinningsbýti o.t.l. í undanfarna tvey ára skeiði. Stuðulin verður latin eftir umsókn.

Samsvarandi galdandi viðtøkum fyri grunnin hevur stýrið fyrri grunnin gjørt av, at 100.000 kr. íalt kunnu játtast sum granskingarstyrkur til eina ella fleiri verkætlanir, sum eru:

- námsliga kveikjandi fyri undirvísingina í fólkaskúlanum
- námsliga mennandi fyri fólkaskúlan

Stýrið avger, hvørjar verkætlanir verða stuðlaðar, og hvussu stórar stuðulsupphæddirnar verða.

Tey, sum eru áhugað í hesum, kunnu søkja sær granskingarstyrk samsvarandi omanfyri nevndu ætlanum.

Umsókn saman við nágreiniligari verkætlan skal innan 1. apríl 2003 verða send til

Fólkaskúlagrunnin
Mentamálaráðið
Hoyvíksvegi 72
FO-100 Tórshavn

Tað var Lamba Johan

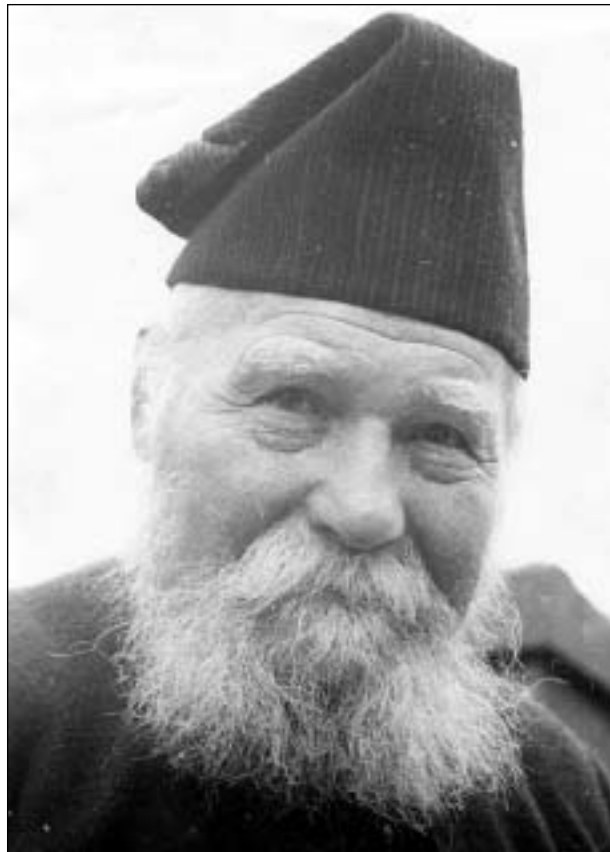
Í myndarøðini hjá Olov Ánstad høvdu vit í seinasta blaði hesa myndina, har vit sóknaðust eftir, hvør hann var.

Tað var skjótt at vit fingi greiðu á, at hetta var Lamba-Johan í Klaksvík. Hann var longu kendur á skrivstovu FFs av eini merkiligari tilvild.

Í 1936 kom út 25 ára minningarrit hjá Føroya Fiskimannafelagi. Hesum vóru vit í uppi-setur við. Ein dagin greiðir Dan Petersen, fyrrverandi tingmaður frá, at hetta ritið er til sølu í H.N. Jacobsens Bókahandil. Vit keypa tað og inni í ritinum liggur ein gomul Dimmalætting frá 06.10.1945, har tað júst er ein grein í samband við at Lamba-Johan hevði fyllt 80 ár.

Hesa greinina prenta vit her:

Hin 29. sept. - mikkjalsmessudag - fylti ein kendur klaksvíkingur, Johan Lamhauge, 80 ár. Johan Lamhauge ella Lamba-Johan, sum hann vanliga verður nevndur, er bóndasonur úr Lamba, men kom á ungum árum til Klaksvíkar til hjálp hjá systri Onnu Katrinu, sum tíðliga var vorðin einkja. Tá ið hon seinni giftist upp aftur við Poul

bónda í Niðristovu í Gerðum gjørdist Lamba-Jóhan húsallur teirra til hann 30 ára gamal giftist og búsettist á Vágshegnum.

Arbeiðssamur og raskur maður hevur verið, skilamaður bæði á sjógv og landi. Ikki kann tað

sigast, at hann hevur ligið á løtu síðuni ella tikið sær av løttum. Nei, hann hevur altíð viljað staðið har, ið á stóð. Hjá honum sum hjá so mongum hevur hjallurin verið á sjónum. Hann róði í mong ár út við róðrarbáti, bæði í Suður- og Norðurhavið,

og tá ið motorbátarnir komu, gjørdist hann formaður á "Klakki", og hetta starv røkti hann í langa tíð. Miðamaður man hann hava verið sum fáur, men nú fer at tynast millum teir, sum kendu hvønn plinka og hvørt havmið.

Hesi seinni árin hevur hann mest ligið á landi, sjálvt um hann av og á kann fara á flot við teimum ungu, sum ynskja at finna tey ymsu miðini.

Sum veltingarmaður hevur hann verið av teimum bestu. Øll jørð, sum hann hevur havt í hondum, er botnvelt. Tað besta dømi i so máta er hansara arbeiði í trøð J. F. Kjølbro's, sum hann hevur velt úr enda í enda.

Hóast 80 ár er hann ótrúliga raskur og vil óivað enn eina tíð ikki siga seg undan at velta eitthvørt stykki upp úr nýggjum.

Um hann og konan liva til 29. okt. h.á. kunnu tey halda gullbrúðleyp.

Eg ynski honum til-lukku við vón um nógvar góðar arbeiðsdagar enn.

S.

Jógvan Gerðalíð sigur annars um Johan:

Hann kom í Gerðar 17 ára gamal at verða hjá systur síni Onnu Katrinu sum var gift bónda í Niðrustovu. Lambajóhan var føddur Mikkjalsmessudag í 1865 og doyði í mei 1955, og varð sostatt tætt við tey 90.

Hann var av allarbestu útróðrarmonnum her í Gerðum, og var hann tað, longu áðrenn hann kom í Gerðar. Kann millum annað siga, at tá í tíðini var ikki lukkuligt at

hava smettað ýtini á miðum, plinkun ellum grynnum.

Tað skal vera honum sagt til heiðurs, at hvussu teir so royndu at fáa hann at fortala seg, eydnaðist tað ongantíð. Hetta havi eg hoyrt teir sum róðu út saman við honum siga.

Børnini hjá Lisu og Jóhan, fingi eftirnavnið, Johansen. Tað man vera í seinasta enda av tí tíðini børn fingi eftirnavnið av fornnavni pápans.

Kendi Ziska Jacobsen, millum Garðarnar var giftur, við Jóhonn, dóttur Lambajóhan.

Jógvan kennir eisini Ánstad. Um hann sigur Jógvan: Filmin Olav tók upp í 1949 av kongavitjanini, hevur kommunan her latið spælt inn á video við teimum grammofonplátunum, eg tók upp av somu vitjan. Hesar upptøkur vóru vístar Drotningini, tá hon var her á vitjan fyri nøkrum árum síðan.

Olav var her aftur í 1989 og stakk inn á gólvið fyri at heilsa uppá okkum. Tað er stór broyting hend á tí tekniska fjølmiðlaøkinum hesi 40 ár, men víst upp aftur størri hesi 14 ár sum farin eru, síðan hann var her.

- Jú, mangt kann vera at minnst

Tá tveir útróðrardagar góvu kr. 3,16.

Í 1946 gav Robert Joensen út bókin "Útróður 1845-1945". Johan var ein av hansara heimildarmonnum viðvíkjandi útróðrareiðum.

Vit fara at endurgeva eitt brot út hesi bók, har Lambajóhan greiðir frá ári við lítlum fiski. Hann sigur: Tað var um várið 1888. Vit fóru norður á hav við "Gerðabátinum", settu okkara línureiðskap, drógu og so aftur til hús. Vit fingi kr. 1,66 í part. Tá vit komu aftur at landi, skuldi báturin "Samognin" norð á Hav. Albert Matras á Heygum var formaður. Honum restaði ein mann í fulla skipan og bað meg koma við. Eg rann til hús at fáa mær ein bita. So avstað aftur. Vit komu aftur í øllum góðum, men fongurin var lítill, bert kr. 1,50 í part. Tá eg kom aftur henda túrin hevði eg verið burtur í tvey samdøgur uttan at hava sovið, eg hevði róð um 63 fjórðingar, og tilsamans var lønin kr. 3,16. Hetta várið var stak ringt til fisk. Tað hendi seg túrir, at bátar komu aftur so at siga sörir, einar triggjarfýra fiskar á bát. Hetta er tað størsta eg veit um at siga.

So tað hevur verið ein rættiligur brandur, sum Ánstad hevur hitt í 1948.

Svar til Kaj Leo

Kapping ella ikki

Kaj Leo Johannesen, lögtingsmaður, hevur í Sosialinum og Dimmalætting spurt um støðuna hjá Fiskimannafelagnum til kapping í veiðuliðnum.

Hann vísir til okkara støðu viðvíkjandi kapping í virkisliðnum, og tað skilst millum reglurnar, at Kaj Leo ikki heldur, at samsvar er millum hesi sjónarmið um virkisliðið og so kappingarstøðuna í veiðuliðinum.

Tað kundi verið skrivað ein hóp um hetta evni. Men tað skal ikki gerast her. Men sigast tó, at hóast spurningurin er einfaldur, so kann hann neyvan svarast eins einfalt.

Taka vit virkisliðið, var jú støðan tann fram til endan av 80-unum, at her var talan um planøkonomi - eins og í Ruslandi fyrr.

Ein flakavirkisleiðari var ikki annað enn ein uppsitari. Hann hevði onga ávirkan á prís, hann rindaði fyri fiskin. Hann hevði onga ávirkan á, hvat hann framleiddi, ella hvat hann fekk fyri lidnu vørna. Hetta hevði heldur ikki tann stóra áhugan. Tað, sum ráddi um, var at halda seg so nær sum gjørligt til tey tøl fyri framleiðsluútreiðslur, sum vóru ásett kalkulasióni hjá Ráfiska-

grunninum fyri tey ymisku fiskasløgini. Gjörði hann tað, var honum tryggjað eitt ætlað rakstrarúrslit, tá roknskapurin skuldi gerast upp. Úrslitið av hesi skipan var ein fíggarlig vanlukka fyri so væl virkislið sum fyri samfelið yvirhøvur. Størri og størri partur av framleiðsluvirðinum fór til útreiðslur hjá veiðuleiðnum og tess minni var ráð at rinda fyri fiskin. Hetta kundi fyrstu tíðina kamuflerast við hægri studningi, og tá kreppaði byrjaði, sást greitt úrslitið av hesi skipan.

Hóast í seinna lagi, so var tað vinnan, her ikki minst FF, sum fekk lagt upp til tann marknaðarbúskap fyri vinnuna, sum varð samtyktur á tingi í 1988, og sum vendi øllum hesum. Virkini fingur sjálvi ábyrgdina av keypi og sølu av fiski og av at halda útreiðslurnar lægst móguligt fyri at kunna kappast við grannavirkið.

Kann ikki sammetast við veiðiflotan. Tað er eitt sindur trupult at siggja, hvussu vinnu-umstøðurnar hjá fiskiskipum kunnu sammetast við tey á landi, sum tey vóru.

Skipini bæði vóru og eru undir marknaðartreytum. Tað, sum um ræður hjá skipara og reið-

ara, er at veiða mest móguligt og at fáa mest móguligt fyri fiskin. Reiðarin skal sjálvsagt royna at hava útreiðslurnar so lágar sum gjørligt. Hetta er heilt frá keypi av olju sum til vali av fígging og nógv annað. Her er reiðarin nærum fult út "sin egen lykkes smed".

Tað, sum Kaj Leo nú sóknast eftir, er eini kapping um fiskiloyvi. Sum tað skilst, skal tann fáa fiskiloyvi, sum vil gjalda mest. Hetta er nærmast ein heilt annar spurningur, sum fyrr hevur verið reistur á meira akademiskum støði.

Hetta sigur nakað um, hvussu skjótt vit øll eru um at gloyma. Vit skulu ikki fara longur aftur enn til 80-ina, tá tað varð roknað sum nærmast óhugsandi, at skipini nakrantíð kundu klára seg uttan almannan studning. Hetta var nærmast fatað sum ein náttúrulóg. Men tað er hetta, sum er støðan í dag. Tískil skuldu øll verið lukkulig um, at tað eftir so stuttari tíð er eydnast at náa einum slíkum - einaferð óhugsandi - máli.

Ein av fremstu orsökunum fyri hesum er, at tað júst hevur verið fri kapping hjá skipunum, meðan tað manglaði hjá virkisliðnum.

Hugskotið hjá Kaj Leo

um kapping um fiskiloyvi, kemur í hvussu er at merkja eina nýggja útreiðslu hjá vinnuni. Og at tað skal kunna menna vinnuna er ringt at siggja. Tað er neyvan nakrastaðni í heiminum, at ein slík skipan er í gildi.

Aðrastaðni berjast tey móti kreppu í vinnuni, og t.d. í ES vildu tey verið meira enn fegin, um tey høvdu eina vinnu, sum kundi bera seg sjálva. Í ES tykist "loysnin" at vera at fáa avtikið fiskivinnuna í størst móguligan mun. Síggi beint í Dansk Fiskeritidende, at bretska stjórnin hevur samtykt at veita 675 mill. kr. í kreppuhjálpi bert til teirra flota. Ein stórir partur skal fara til upphøggingarstuðul.

Hinvegin er tað gott, at menn sum Kaj Leo vilja hava kjak um slík viðurskifti. Og einum slíkum kjaki eiga partarnir í vinnuni heldur ikki at vera ræddir fyri.

Svarið uppá spurningin hjá Kaj Leo er, at sjálvsagt gongur FF inn fyri kapping í veiðuliðnum. Men hesa kapping hava vit longu í eins stóran mun sum í virkisliðnum. At ein kapping framhaldandi skal stimbrast og mennast er ein sjálfvylgja.

Óli Jacobsen

STUÐUL TIL VERKÆTLANIR

Norrønt Atlantssamstarv (NORA) er stovnur undir Norðurlanda Ráðharraráðnum, ið hevur til endamáls at menna og stuðla samstarvi millum Grønland, Føroyar, Ísland og Noreg og grannaøkini hjá hesum londum. Serligur dentur verður lagdur á at uppskotini til verkætlanir koma frá vinnufyrirøkunum sjálvum og at sambond vera skapt millum vinnufyrirøkur og tey granskingar- og menningarumhvørvi, sum eru í NORA londunum

Verkætlanir sum fremja vinnuligt samstarv, menning og gransking á Atlantsleiðini, verða raðfestar ovast. Dentur verður eisini lagdur á, at verkætlanirnar eru nýskapandi og hava flest mógulig av londunum við í samstarvunum. Stuðul kann veitast til verkætlanir har privat vinnuvirki og stovnar og almennir stovnar og granskingarstovnar samstarva.

Stuðul kann veitast í mesta lagi 3 ár og er treytaður av at onnur fígging fæst til verkætlanina.

Umsókn, skrivað á norðurlendskum máli, eigur at fevna um:

- Stutt yvirlit yvir sjálva ætlanina
- Upphæddina, ið søkt verður um
- Heildarfíggarætlan, ið vísir, hvørjir stovnar ella einstaklingar taka lut í útreiðslunum og hvussu fígging fæst til vega
- Navn/nøvn á ábyrgdarfólki fyri sjálva verkætlanina

Meira fæst at vita við at venda sær til Norrønt Atlantssamstarv ella við at vitja heimasíðu okkara <http://www.nora.fo>

Stuðulsumsóknir skulu vera stovninum í hendi í seinasta lagi 1. apríl 2003.

Umsóknir verða sendar til:

NORRØNT ATLANTSSAMSTARV

Bryggjubakki 12 Postboks 259 110 Tórshavn
telefon: 353110 telefax: 353101
e-mail: nora@nora.fo heimasíða: www.nora.fo

Spurningur til Fiskimannafelagið

Kaj Leo Johannesen,
løgtingslimur

Eg havi við áhuga lisið frágreiðingina hjá Fiskimannafelagnum. Og vit eru samdir um, at ein góð og høvð kapping er sunn fyri vinnuna og fyri samfelagið sum heild. Hetta førir jú við sær, at tá eitt nú fiskavirkini og aðrir keyparir bjóða uppá fiskin í friðari kapping, fær tann sum gevur besta prís, fiskin. Í hesum eru vit púra samdir.

Men tað er ókiliðandi, at tað eina liðið enn er eftirbátur í kappingini, og tað er í kappingini um fiskidagarnar. Fiskivinnan á sjógvi livur framvegis í einum vardum umhvørvi, uttan kapping av nøkrum slag.

Myndin av teirru feroysku skipanini er, at politarar higartil hava noktað útländskum kapitali at blanda seg. Hetta við óttanum fyri, at avreiða ræði á

feroyska tilfeinginum úr feroyskum bondum.

Staðfest er, at tað feroyska samfelagið hevur valt, at geva einkultum persónum í Føroyum ræðisrættin til okkara tilfeingi, og eftir serligum reglum, nýta tilfeingi í sínum privata búskapi. Eingin krav eru sett um, at gjaldast skal fyri rættin at fiska, ella fyri fiskidagar og aliloyvir.

Eg unni øllum sum hava fiskiloyvir, eitt so gott avkast sum tilberð, men eg meini at vit eisini eiga at tosað um, at fáa kapping í veiðuliðið!

Fiskivinnan á sjógvi hev-

ur einki at óttast, tí teir bestu og dugnaligastu sjómennirnir, koma framvegis at gagnnýta ríkidæmi úr havinum.

Hvar er trupuleikin við at selja fiskidagar til hægst bjóðandi?

Undirritað er Føroyingur og tí parteigari av feroyska fiskiríkidæminum, "Føroya fólks ogn, sum tað stendur í lögini". Sum borgari (part-eigari) havi eg áhuga í, at fáa størst virði fyri hvønn fiskidag sum gagnnýttur verður, og tað fli eg ikki í løtuni!

Fiskimannafelagið sigur tað so púra rætt í síni ársfrágreiðing, at kapping um rávørna skapar hægsta virði pr. kg. ráfisk.

Niðurstøðan verður tí eisini, at sambært Fiskimannafelagnum, gevur væntandi kapping ikki hægsta virði pr. kg. rávøru, og sostatt heldur ikki tað besta úrslitið.

Sum nú er, kann tað almenna tilvildarlaga geva

mær, ella granna mínum eitt fiskiloyvi "free of charge". Men hvørjar eru treytirnar fyri at fáa eitt slíkt loyvi við postinum, sum grannin (tilvildarlaga) ikki fær?

Við einari friðari kapping, hevði tann við bestu evminum, tilogna sær teir neyðugu fiskidagarnar, í eitt ávíst tíðarskeið, fyri at reka fiskiskapin á optimalan hátt.

Eingin setur spurnartekin við, at hava tilfeingisrentu og friða kapping tá talan er um Oljevinnuna, sum jú eisini er ein rávøra við avmarkaðum tilfeingi. Hvar er munurin á einari tunnu av olju fyri eitt nú 24 \$/tunnu og á einari tunnu av Tøski fyri 240 \$/tunnu.

So mín spurningur er: Gongur Fiskimannafelagið eisini inn fyri kapping í veiðiliðnum, ella skal kappingin bert gjalda Fiskivinnuna á landi.

Vit hava eykalutir á
goymslu og útvega
teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

Tíðindaskriv: Starvsmannafelagið havt ársaðalfundurin

Starvsmannafelagið hevði 42. ársaðalfundin leygardagin 23. februar í Havnar Klubba. Felagið hevur í dag umleið 1800 limir.

Rættiliga nógvir limir vóru á fundi og vóru vanlig felagsmál til viðgerðar.

Nevndarval var á skránni og vóru John Kjær og Selma Ellingsgaard afturvald. Hinir nevndarlimirnir eru: Gunnleivur Dalsgarð, formaður, Heini Joensen og Suni Selfoss.

Sum tiltakslimir vórðu vald: Karin Elisa Niclasen og Kartni Ravnsfjall.

Eftirlønargrunnur felagsins hevði eisini aðalfund beint aftaná og vóru John Kjær, Gunnleivur Dalsgarð og Jákup Danielsen afturvaldir.

Starvsmannafelagið

Fyrirspurningur um veiðiloyvir

Ár 2003, týsdagin 11. feb., boðaði formaðurin frá omanfyri nevnda fyrirspurningi frá Rúna Hentze, løgtingsmanni, sum var soljóðandi:

Fyrirspurningur

Við hvørji heimild í lógini kunnu veiðiloyvi hjá partrolara og lemmatrolara leggjast saman?

Eftir hvørjum reglum verður veiðiorkan hjá partrolara og lemmatrolara roknað út?

Hvør er heimildin fyri hesum reglum, tá ásetingin í lógini um, at ein kunngerð verður útvegað um, hvussu veiðiorkan

verður roknað út, enn ikki er gjørd?

Hvør mannagongd verður brúkt fyri samanlegging av partrolarum og lemmatrolarum?

Hvussu leingi eftir, at eitt fiskifar er lagt med alla, kann landsstýrismaðurin eftir umsókn veita tilsøgn um veiðiloyvi til annað fiskifar ístaðin, sum síðan skal verða skrásett innan 2 ár eftir, at tilsøgnin er givin, jfr. § 8, stk. 4?

Viðmerkingar:

Í lógini um vinnuligan fiskiskap stendur í § 8, at loyvt er at flyta veiðiloyvi frá einum fiskifari, sum er

lagt med alla, yvir á innflutt fiskifar við minni ella somu orku.

Í stk. 3 stendur, at veiðiloyvi frá tveimum fiskiførum, ið eru lögð med alla, kunnu verða flutt yvir á annað far svarandi til, at fiskiorkan ikki verður størri enn fiskiorkan tilsamans hjá fiskiførinum, sum veiðiloyvini verða flutt frá.

Í stk. 4 stendur, at verður fiskifar lagt med alla, kann eigarin fáa tilsøgn um veiðiloyvi til annað far ístaðin innan 2 ár frá tí degi, tilsøgnin er givin.

Í stk. 7 verður sagt, at landsstýrismaðurin ásetir í kunngerð reglur um, hvussu fiskiorka verður

roknað úr, og um manna-gond fyri samanlegging. Henda kunngerð er ongantíð gjørd.

Í § 5, stk. 12 stendur, at: Fiskifør kunnu ikki skifta høvuðsbólk.

Fyri stuttum vórðu tveir partrolarar skiftir út við tveir størri innfluttar bátar. Fyri at javna munin á veiðiorkuni hjá gamla og nýggja parinum verður veiðiloyvi hjá lemmatrolara, sum er lagdur med alla fyri 4-5 árum síðani, innroknað.

Út frá hesum vea hesir spurningar settir.

Á tingfundi 12. feb. 2003 varð samtykt, uttan atkvøðugreiðslu, at fyrirspurningurin skal svarast.

LANDSVERKFRØÐINGURIN

Verkfrøðingur til plan- og prosjektdeildina

Starv sum leiðari av plan- og prosjektdeildini hjá Landsverkfrøðinginum er leyst at søkja.

Plan- og prosjektdeildin er deild undir vegadeildini.

Til rætta fólkið kunnu vit bjóða eitt spennandi og áhugavert starv, ið er fakliga og persónliga mennandi og við góðum arbeiðsumstøðum.

Arbeiddsuppgávur

Uppgávur, sum viðkomandi í høvuðsheitum kann rokna við at skula røkja og standa fyri, eru hesar:

- Gera ætlanir fyri landsvegakervinum
- Gera ætlanir fyri trygdartiltøkum
- Programmeringar, forkanningar, prosjektering og prosjektgransking
- Eftirlit við verkætlanum og
- Myndugleikaumboðan

Førleikakrøv

Sóknast verður eftir verkfrøðingi við royndum innan omanfyri nevndu virkisøki, og er neyðugt, at umsókjari dugir at samskipa og leiða arbeiðið á deildini.

Stórir dentur verður lagdur á góðar persónligar eginleikar, og rokna vit við, at viðkomandi er fyrirkomandi og hevur góð samstarvsevni, dugir at skipa sítt arbeiðsøki og kann geva sítt íkast til menning av arbeiðsplássinum og er førur fyri at arbeiða sjálvstøðugt, eggja og ganga undan.

Setanarviðurskifti

Tænastustaðið verður skrivstovan í Havn. Løn og setanartreytir annars verða sambært sáttmála millum Fíggjarmálastýrið og Føroya Verkfrøðingafelag.

Umsóknir

Umsóknir við prógvum og lívsgongdarlýsing (cv) verða at senda til Landsverkfrøðingin, Postboks 78, 110 Tórshavn, og skulu verða skrivstovuni í hendi í seinasta lagi 10. mars 2003. Brævbjálvin eigur at merkjast "Verkfrøðingur til vegadeildina". Allar umsóknir verða viðgjørðar í trúnaði.

Nærri upplýsingar um starvið kunnu fáast frá Finnleifi Durhuus, leiðari av vegadeildini, á tel. 31 13 33, lokal 213 (e-postur: finnleif@lv.fo).

Uppskot um at endurskoða lógina um vinnuligan fiskiskap

Ár 2002, 11. des., lögdu tingmenninir Henrik Old og Gerhard Lognberg, vegna Javnaðarflokkin fram soljóðandi uppskot til samtyktar:

Heitt verður á landsstýrismannin í fiskivinnumálum um at seta eina nevnd at endurskoða løgtingslógina um vinnuligan fiskiskap.

Viðmerkingar:

Løgtingslógin um vinnuligan fiskiskap kom í gildi í 1994. Fyrstu tvey árin bygdi lógin á, at fiskað varð eftir eini kvotaskipan. Men síðan á sumri 1996 er fiskiskapurin farin fram eftir eini fiskidagskipan.

Síðstu árin hava fleiri og fleiri ivamál tikið seg upp um, hvussu lógin skal umsitast, tað váttar ikki minst tey mongu rættarmál, sum hava verið fyri í rættinum síðstu árin um, hvussu lógin skal umsitast. Fleiri av hesum rættarmálum hevur Fiskimálaráðið tapt, og eigur bara hettar at føra til, at lógin verður endurskoðað, so rættartryggin hjá borgaranum verður útint

á besta hátt.

Nógv onnur ivamál eru eisini, t.d. í grein 2, har sagt verður "Livandi tilfeingi á føroysku landleiðunum og tey rættindi, føroyska heimastýrið við samráðingum hevur rokkið, ella eftir altjóða rætti eiguruttan fyri føroysku landleiðirnar, eru ogn Føroya fólks." Eitt annað ivamál er, hvussu útjaðaranum kann tryggjast fiskirættindi á besta hátt, og teimum bygnum fiskirættindi, har útróður mest verður rikin summarhálvuna.

Umframt omanfyri nevndu dømi kann sigast, at lógin er bæði long og sera torskild við nógvum endurtøkum. Tað kann ikki vera rætt, at lógargrundarlagið undir okkara høvuðsvinnu er so torskilt, at vanlig fólk hava so at siga ongan móguleika at síggja, hvørji rættindi tey hava.

Fyri ikki at seta forðingar og avmarkingar í vegin, so er í uppskotinum ikki tikin stóða til, hvussu nevndin, ið skal endurskoða lógina, skal vera samansett. Hetta kann fáast ábending um undir

viðgerðini í vinnunevndini, um semja kann finnast um tað har. Annars verður tað sjálvandi upp til landsstýrismannin at gera av, hvussu nevndin verður samansett.

Heldur ikki er í sjálvum uppskotinum sett nakar ávísur arbeiðssetningur hjá nevndini, fyri ikki at avmarka móguleikarnar hjá nevndini.

1. viðgerð var 18. des. 2002. Málið beint í vinnunevndina, sum tann 19. feb. legði fram soljóðandi álit:

Undir viðgerðini hevur nevndin havt fund við Anfinn Kalsberg, lögmann, sum umsitur fiskivinnumál, til nýggjur landsstýrismaður tekur við.

Vinnunevndin ásnannar, at tað helst kann bliva trupult at gera eina samlaða politiska og lógartekniska endurskoðan av løgtingslógini um vinnuligan fiskiskap undir einum.

Vinnunevndin er tó samd um, at tíðin hevur víst, at nógv ivamál eru um, hvussu lógin skal tulkast, og at ikki minst fiskivinnan hevur ilt við

at meta um, hvørji rættindi og hvørjar skyldur lógin ávikavist gevur og áleggur teimum.

Nevndin mælir tí til, at uppskotið til samtyktar verður broytt soleiðis, at talan í fyrstu syftu bara verður um eina lógartekniska endurskoðan og foreinkling av lóggávuni, ið viðvíkur vinnuligum fiskiskapi, men har hædd tó eisini verður tikin fyri teimum ivamálum, ið tykjast vera í reglum, ásettar við heimild í lógini. Stóða kann so hereftir verða tikin til, um takast skal stig til eina politiska endurskoðan av pørtum av lógini ella lógini sum heild.

Ein samd nevnd tekur undir við málinum, men vísandi til omanfyrirstandandi viðmerkingar mælir nevndin Løgtinginum til at samtykkja uppskotið við hesum broytingaruppskoti:

Orðini "seta eina nevnd at endurskoða løgtingslógina" verða broytt til "gera eina lógartekniska endurskoðan og foreinkling av løgtingslógini".

FFblaðið
BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA

Ring um lýsingar á tlf. 31 15 69
ella send eitt fax á 31 87 69

gevir
MEIRI
MINNI

Tá Loðsurin fór til Danmarkar við "Louisu" í 1912

At taka úr blaðnum

Síðurnar 11, 12, 17 og 18 kunnu takast úr blaðnum

Seinast høvdu vit frásøgna um Sofus hjá Loðsinum, tá hann fór við "Guðrun" til Danmarkar. Hesa ferð hava vit søguna, um tá Loðsurin sjálvur í 1912 sigldi til Danmarkar við 6 t. bátinum "Louise"

Tað er helst Sofus, sum hevur gjørt hendan tekstin til upprunamyndina: "Fader's Motorbaad "Louise" der i Sommeren 1912 gjorde Reisen fra Thorshavn til København og tilbage igjen trods Storm og svær Sø. Skovshoved Havn."

Í seinasta blaði høvdu vit eina frásøgn um, tá Sofus hjá Christian í Dali, "Loðsinum", í 1946 fór við einum seksmannafari, onkur sigur at stóddin var meira eitt fýramannafar, til Danmarkar at vitja dótturina. Her skal sigast beinanvegin, at feilur var komin í tann eina mynda-

tekstin. Johanna, mamma Christian á Hafnia og omma Johan, var systir Sofus. Men pápi Sofus, Christian, fór í 1912 eina ferð til Danmarkar á fiskarimessu við sínum motorbáti "Louise", og var hetta eisini ein serstøk ferð. Vit hava havt liggjandi mynd av bátinum, har hann liggur í Skovshoved Havn nærindis Keypmannahavn. Men vit hava sóknast eftir eini frágreiðing frá ferðini. Hana hava vit funnið í Dimmalætting, og

vit hava fingið loyvi til at endurprenta hesa grein frá 1980. Teir sum skrivaðu greinina vóru Pól á Kletti og Benny Samuel-

sen. Vit vísa til hesa grein, sum annars eisini hevur annað forvitnisligt at greiða frá, og lofta vit

okkurt av hesum. Sum t.d. tað sum sagt verður um Jógvan í Grótinum, sum hevur verið ein rættligur framburðsmaður. Hann legði eisini til brots at frysta agn í Føroyum, og greiða vit eisini frá hesum.

Vit fara nú at fylgja "Louise" ella rættari sagt "Louisunum" eitt sindur nærri, tí Christian átti ikki færri enn trýggjar bátar við hesum navni. Keldan til hesar upplýsingar er Marius Rein, dómari í "Borð um borð", sum veit stórt sæð alt um bátar og skip.

Tann fyrsta "Louise" var tann, sum Loðsurin fór til Keypmannahavnar við, og sum hendan frálíka myndin er av. Hetta hevur verið ein snotiligur bátur, men - sum tað sæst - hevði hann ikki stýrihús. Hetta var minni gott í ringum

Tað er ikki eydnast at fáa nakra mynd av loðsinum. Men hann er tann triðiaftasti umborð, og innsett hava vit forstørað tann partin av myndini. Sofus er tann, sum stendur beint aftanfryi mastrina.

veðri. Tá mátti róðursmaðurin standa bundin.

Hetta var júst neyðugt hendan túrin, tí veðrið var buldrasligt báðar vegir, hóast hásummar var. Guðrun sigur frá, at einaferð Sofus, sum stendur bundin við mastrina, hyggur afturum seg, er eingin róðursmaður. Tá var hann

júst farin fyri borð! Men til alla lukku var hann bundin, so hinir umborð fingi hálað róðursmannin innanborða aftur.

Hendan "Louise" varð seld vestur í Vágarnar, har hon varð kallað "Ørn". Hagani varð hon seld til Klaksvíkar til Karl Nielsen og Dánjal Jacobsen.

Teir draga á "Louise".

Hetta er nr. 2 í røðini.

Framhald á næstu síðu

Óli á Dalinum, sum fæddi "Louise".

Karsten Hansen, landsstýrismaður, keypti fyrst part og síðan allan bátin. Hann seldi seinni bátin til Hans Johansen hjá Talis, í Havn. Hans seldi seinni bátin inn á Toftir, og báturin er ikki til longur.

Tann næsta "Louise" hjá

Loðsinum varð seldur til Kjølbroy í Klaksvík, har Óli á Dalinum fæddi hana. Óli var pápi tann seinni kenda útróðrarmannin og lögtingsmannin Poul Jacob Olsen.

Bókin hjá Robert Joensen um "Útróður" hevur nokkso fitta umrøðu og eisini myndir av hesi "Louise", og endurgeva vit nakað av hesum tilfari, sum vit meta hevur áhuga.

Hendan "Louise" eitur í dag "Skemmingur", FD 49. Eigari er sambært almanakkanum Jørgen Johansen, Runavík. Báturin er bygður í Havn í 1916 og tilfarið er eik/fura. Støddin er 11,47 BRT.

So koma vit til ta triðju "Louise". Tann báturin er bygður í 1925 í Havn av tí kenda bátabyggjaranum

Elias Johansen, sum var Enok í bókini hjá Oddvør Johansen "Í morgin er aftur ein dagur", sum varð lisin í útvarpinum fyri nøkrum árum síðani. Støddin er 18 BRT.

"Louise" varð fyrst seldur til Dias á Heyggi í Vági. Síðan til eitt felag v. Poul Joensen, ættaður av Trøllanesi, seinni búsitandi í Klaksvík.

Aftaná at hava skift eigarar og navn fleiri ferðir eitur hann aftur "Tindur", og eigari er p/f Sesam á Tvøroyri, t.v.s. Marner Lisberg, sum, eftir at hava verið lærari, nú er vinnulívsmaður við bæði trolarum og virkjum.

Skuldi onkur vitað meira um hesar bátar, vilja vit fegin frætta.

Hetta er triðja "Louise".

Norðoya Fornminnisfelag varðveitir ein av teimum gomlu motorbátinum, nevniliga "Nólsoyar Páll", sum liggur á vágini.

Teir sum vóru við "Louisu"

Vit vilja greiða eitt sindur frá teimum monnum sum umframt feðgarnar Christian og Sofus vóru við henda túrin.

Harald Joensen

Ein av manningini á "Louisu" var Harald Joensen. Tað er ofta áhugavert at síggja, hvussu nógv kann goyma seg í einum navni, tá kannað verður eftir.

Harald var úr Miðvági, og hann var pápi J. K. Joensen, sum í dag er eitt tað kendasta navn innan útgerð til fiskivinnuna. Hendan fyrirkonan er tískil upprunaliga stovnað av Haraldi sum "smedemester og maskinmontør". Afturat hesum var hann "Eneforhandler for Færøerne af MOTOREN "Gideon"". Og tað man hava verið í hesum sambandi, at hann fór við "Louise", sum júst hevði ein Gideon motor. Hend-

Her síggja vit tey bæði Harald og Thominu.

an ferðin var eisini ein framúr reklama fyri motorin.

Men tað sum so eisini hevur áhuga er, at Harald kom at hava ein serligan týðning fyri Sjómansheim-

ið í Havn. Hann var ein av teimum, sum gekk

undan at fáa Sjómansheimið bygt. Og hann gjørdist fyrsti stjóri á Sjómansheiminum saman við konuni Thominu. Tá var J. K. vorðin so vaksinn, at hann kundi taka yvir vesturi í Miðvági.

Harald legði frá sær vegna sjúku í 1940, tá hevði hann verið stjóri í 17 ár. Eftir hann tók dóttirin, Olivia, við, og hon sat í 5 ár.

Hetta er vert at nevna nú, Sjómansheimið fyrsta dagin verður 80 ár. Tað

eru slíkar eldsálir við hjarta fyri okkara sigl- andi, sum yvirhøvur hava gjørt tað møgult at fáa

Sjómansheimið, sum hevur havt sera stóran týðning fyri okkara sigl- andi fólk.

Her síggja vit brævhøvdið hjá Harald, har Gideon motorurin er partur av búmerkinum.

Johan Christiansen

Johan Christiansen, vanliga kallaður Hannemann, var havnarmaður. Hann fór fyrst við "Martu" í 1929, men hann kundi eins væl farið við "Louisu". Hann stóð til róðurs, meðan Sofus stóð bundin við mastrina. Eina ferð, Sofus vendir sær við, er Johan farin fyri borð! Tíbetur var ein endi á honum, so hann varð bjargaður.

Johan var fæddur í 1888. Í 1908 tók hann skiparapróg. Í 1923 keypti hann skipið "Hanna" úr Hull, men seldi tað aftur í 1929 til Mortensen mennin.

Men í 1929 var Johan

við fransaskonnartini "Martu", sum var eitt stórt skip, tað tók 1800-2000 skippund. Í október fara teir niður at landa fiskin, sum teir høvdu fingið undir Grønlandi. Tað kom av ringasta illveðri á teir, og skipið fór at leka. Teir royndu at halda lens, men ikki bar til. Komnir framvið Fair Isle í Hetlandi sakk "Marta". 5 mans vórðu bjargaðir av enskum trolara, men tveir mans doyðu, og teir vóru kokkurin og Johan. Eftir sat konan, Hanna, við 6 børnum.

Her síggja vit Johan, Hannemann, og konuna Hanna, ættað úr Sørvági, saman við børnunum.

Frá vinstru í fremsta rað: Ingrid, Mikkjál, Herman og Borghild. Aftanfry: Eli og Kissa "hjá Kissa".

Á ferð við Brimli

FF-blaðið verið við til at leggja oljusperringar

Á brúnni: Frá vinstri: Skiparin Jákup Müller, stýrimaðurin Julian M. Juul, Jens Midjord, Jóan Jacob Jacobsen, frá Sjóbjargingarstöðini.

Í seinasta blaði høvdu vit eina umrøðu av fundi umborð á "Brimli" í sambandi við eina verkætlan um Telemedisin. Vit koma annars seinni at greiða frá gongdini í hesum máli.

Í hesum sambandi varð avrátt, at onkran dag tá høvið beyðst, skuldi FF-blaðið koma ein stuttan túr við "Brimli", so tað kundi síggjast, hvussu arbeið verður við hesum nýggja vaktarskipi.

Høvið beyðst nakrar vikur aftaná, tá vit finga høvið at koma umborð ein dagin, sovæl "Brimil" sum "Tjaldrið" skuldi royna oljusperringar inni á Skálafjørðinum. At forða

fyrí oljuvanlukkum er jú ein av størstu uppgávu-num hjá Veiðieftirlitinum og Sjóbjargingarstöðini. Og sum tað frættist í tíðindunum, er tað als ikki so sjáldan, at hetta er

aktuelt. Afturat hesum kann vandin gerast størri, tá/um vit fáa eina oljuvinnu.

Tí er neyðugt altíð at vera á varðhaldi og at hava regluligar venjingar,

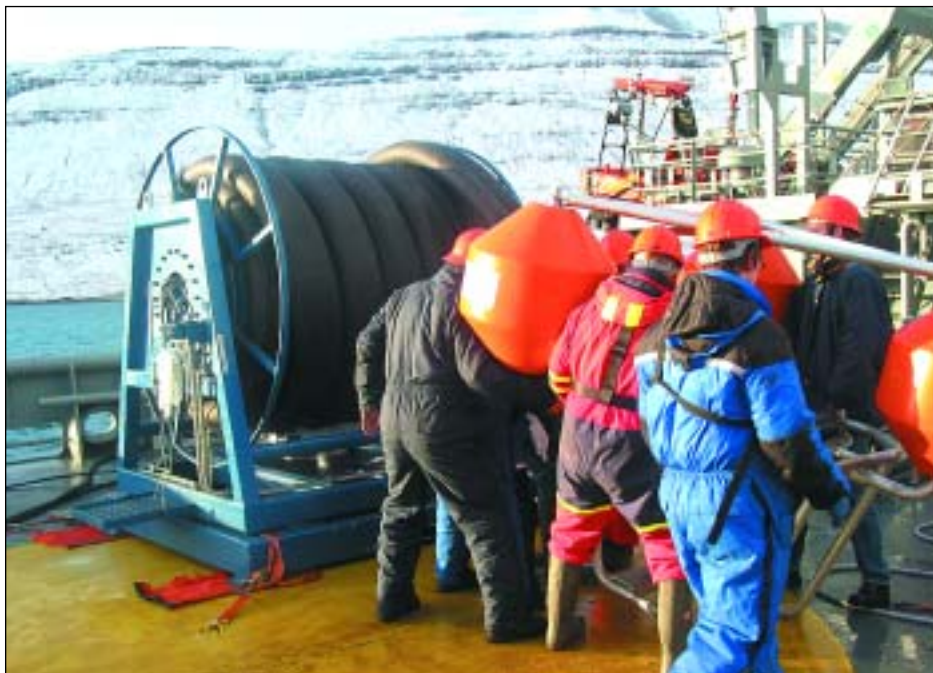
Hesir umboðaðu Sjóbjargingarstöðina: f.v. Jóan Jacob Jacobsen og Regin Zachariassen.

Skúlastova umborð.

"Kokkurin er góður..." Magni Durhuus.

Her verður riggað til. Slangan er tann, sum verður nýtt til at pumpa olju úr sjónum.

Her verður oljusperringin "sett". Fyrst skal hin pumpast upp, sektið fyrri sektið.

MOB báturinn verður nýttur at hála sperringina út frá skipinum.

Liðugt er at seta. Sperringin røkkur einar 400 metrar.

so skjótast gjørligt kann verða atborið, tá tørvurin er veruligur. Tí skal ein slík venjing fara fram minst tvær ferðir árliga hjá hvørjum skipi.

Við í ferðini hendan dagin vóru eisini tvey umboð fyrri Sjóbjargingarstøðini. Tað er hendan, sum eisini hevur ábyrgdina, um tørvur er fyrri til tøkum á hesum økinum.

Beinanvegin, komið er umborð, merkist, at her er talan um eitt skip, har serligur dentur verður lagdur á trygd. Beinanvegin vóru gestirnir vístir runt á skipinum við atliti til trygd, og hvatið hvør skuldi gera í eini vanda-støðu.

Snotiligt skip
Annars er talan um eitt

sera snotiligt skip við øllum hentleikum. Tað má bert endurtakast, tað sum fyrr er sagt: Tað eru fá øki, sum eru so nógv broytt eftir stuttari tíð, sum umstøðurnar hjá teimum sum sigla, og hetta kunnu vit bert gleðast um.

Men sagt verður at skipið rullar sera illa, og tá veðrið er ringt, er tað ikki serliga liviligt um-

borð. Tað er ringt at skilja, at hetta skal bera til við einum so nýggjum skipi við allari teirri tøkni, sum hevur verið til taks. Men sagt verður, at arbeið verður við at fáa børt um hetta.

Manningin er 12 mans, og tá manningin er umborð helvtina av tíðini, so eru tvinnar manningar.

Manningin umborð var

bæði blíð og fyrikomandi, so umstøðurnar fyrri einum góðum degi vóru til staðar.

Oljusperringin verður pumpað upp Aftaná at útgerð varð tikin umborð í Havn, varð farið inn á Skálafjørðin, har útgerðin skuldi roynast. Oljusperringarnar eru rullaðar uppá á eina

trumlu. Tær er í tveimum, og er hvør longdin 200 metrar. Sigast kann, at hetta er ikki nóg mikið til at fyrbyggja eini heilt stóra vanlukku. Tá krevst ein heilt onnur útgerð.

Oljusperringin verður sett eins og ein nót, men tað gongur ikki so skjótt, tí hon skal pumpast upp, so hvørt hon verður sett. Sperringin er býtt upp í

Í messuni: f.v. Bárður Dal Christiansen, sum forrestin er langabbasonur Sofus Dal Christiansen og oldurabbasonur loðsin, Ragnar Mouritsen og Palli Olsen.

Í messuni: f.v. Julian Juul, Símun Dahl, Jarmund Berthelsen, Almfinn Jacobsen, Rani Rasmussen.

Næsta stig er at lora pumpuna niður í oljudýkið.

Skipari og maskinstjóri.

Og nú verður drigið inn aftur. Luftin verður sogin úr, so hvørt drigið verður.

sektiónir, og skal hvør sektión pumpast upp hvør sær.

Hetta gekk ikki so væl fyri teir fyrstu 200 metrarnar. Tað var okkurt, sum ikki riggaði við pumpingini. Tí tók fyrra helvtin av "setingini" 40 minuttir. Men brekið varð rættað til seinnu helvtina, og tók tað tá 20 minuttir at seta. Roknast kann við, at eina komandi ferð verður eitt slíkt brek ikki orsök til eina slíka seinking. Men undir øllum umstøðum má roknað við, at tað tekur sína tíð at seta oljusperringina út.

Tá sett er, ræður um at fáa oljuna savnaða, so hon kann pumpast upp av teirri serútgærd, sum er umborð. Tað slepst ikki undan, at olja og sjógvur verður pumpað umborð í senn. Men umborð verður sjógvur og olja skyld frá hvørjum øðrum, og sjógvurin fer fyri borð aftur.

Tá liðugt er at pumpa upp, verður drigið inn aftur, og hetta verður gjørt á sama hátt, sum tá koyrt varð út. Men nú verður luftin sogin úr "slanguni" aftur, og tað gongur skjótari.

Komið varð aftur á Havnina seinnapartin. Við myndum verður roynt at lýsa ein dag við Brimli.

Og nú verður pumpað.

"Brimil" ISM góðkendur

"Brimil" hevur fingið sokallaða ISM góðkenning, sum stendur fyri "Alheims kodan fyri tryggum skiparakstri". Tað, sum henda góðkenning merkt umborð, er, at stórt sæð alt skal skrásetast. Hetta gevur eisini ein trygd fyri, at øll krøv verða fylgd. Um málsetningin fyri ISM verður sagt í reglugerðuni:

Málsetningurin við koduni er at tryggja trygðina á sjónum, fyribygja skaða á fólk ella miss av menniskjalívi, at sleppa undan skaða á umhvørvið, serliga havumhvørvið og skaða á ognir.

Hjá reiðarínum eigur málsetningurin fyri tryggum skiparakstri m.a. at vera:

- 1) at skipa fyri tryggum skiparakstri og einum tryggum arbeidsumhvørvi,
- 2) lýsa trygdarfyriskipanir móti øllum kendum vandum, og
- 3) framhaldandi betra førleikan í trygdarleiðslu hjá starvsfólki á landi og manningum á skipunum, herundir gera fyrireingar, um neyðstøður taka seg upp bæði í samband við trygd og umhvørvisvernd.

Trygdarstýringin eigur at tryggja:

- 1) at kravdar reglur og viðtøkur verða hildnar, og
- 2) viðkomandi kodur, stevnumið og aðalkrøv, sum eru fyriskipað av felagsskapinum, fyrisitingini, klassafelagunum og sjóidnaðarfyrirtekum verða havd í huga.

Nýtsluøki

Henda koda kann nýtast á øllum skipum.

Virkandi krøv til eina trygdarstýringsskipan

Eitt og hvørt reiðarí eigur at menna, seta í gongd og viðlíkahalda eina trygdarstýringsskipan (SMS), sum inniber hesi til eina og hvørja tíð galdandi krøv:

- 1) ein trygdar- og umhvørvisverndarpolitikk
- 2) fyriskipanir og arbeidshættir, sum skulu tryggja tryggum rakstri av skipi og verju av umhvørvinum samsvarandi viðkomandi alheims- og flagglandalóggávu.
- 3) lýst leiðslustig og lýstar samskiftislinjur millum land- og skipsstarvsfólk og innanhýsis samskipti á báðum stöðum.
- 4) mannagongdir fyri fráboðan av vanlukkum og avvikum frá ásetingum í hesi kodu
- 5) mannagongdir at fyrireika seg til, at ein neyðstøða kann taka seg upp, at handfara neyðstøður, og
- 6) mannagongdir fyri innanhýsis eftirliti og leiðslunnar ummeting av skipanini.

Komandi blað

Nú er FF-blaðið aftur á gøtuni við hópin av tilfari - fyrst og fremst slíkum, sum viðvíkir fiskiskapi og sigling. Umrødda tíðarskeið er frá 1912 og til dagin í dag.

Í hesum og seinasta blað hava vit havt drúgva frásøgn um tveir einastandandi feðgar, nevniliga Christian og Sofus Dal Christiansen. Hesar frásagnir meta vit vera eitt týðandi íkast til okkara siglingarsøgu. Ofta føra slíkar frásagnir til, at meira kemur undan kavi. Eitt dømi um hetta er frásøgnin um "Riddaran" í 1927, tá sjei mans druknaðu, tá teir fóru inn at avrokna við ein bónda, sum teir høvdu keypt frá. Vit hava nú fingið samband við abbadóttir hendan bóndan, og hon hevur sent okkum myndir av bóndahjúnum og staðnum, har bóndagarðurin stóð. Hesar fara vit at hava í komandi blað.

Afturat hesum kann roknast við Kára við Stein og Ánstad.

Í komandi blaði hava vit frásøgn um fyra beiggjar av Eiði, sum gjørdust skiparar. Tríggir teirra doyðu í bestu árum. Frásøgumaðurin er abbasonur ein teirra, Laurids, nevniliga fjórðingsføroyingurin, Morten Jespersen, sum er kendur av okkara lesarum frá øðrum frásøgnum.

Vit fara eisini at hava frásøgn hjá Jens Andreas Hansen í Kollafirði, har hann skrivar um sítt sjólv.

Seinasta framløgufreistin hjá tinginum er beint farin aftur um. Her eru lögð fram uppskot frá sovæl samgongu sum landsstýri, sum viðvíkja fiskimonnum. Vit koma at greiða frá hesum uppskotum og fara sum vanligt at vera á varðhaldi, tá tað snýr seg um at verja okkara limir.

Ja takk!

Eg ynski at gerast haldari av FF-blaðnum
fyri bert 50 krónur um ársfjórðingin

Verður sent ópostað - vit gjalda postgjald

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

FF-blaðið - postsmoga 58 - FO-110 Tórshavn

Vit eru at hitta á tlf. 31 15 69
ella ff-blad@post.olivant.fo

NORÐOYA SPARIKASSI

Roknskapur 2002

Rakstrarroknskapur 2002

	2002 1.000 DKK	2001 1.000 DKK
Rentuinntøkur o.a.	74.049	74.975
Rentuútreiðslur o.a.	20.737	25.732
Netto rentuinntøkur	53.312	49.243
Vinningsbýti av partabrevum o.a.	44	41
Kostnaðar- og provisiósinntøkur	2.571	2.350
Útreiðslur til kostnað og provisión	111	83
Netto rentu- og kostnaðarinntøkur	55.816	51.551
Virðisjavnan av lánsbrevum, gjaldoyra o.a.	3.125	2.250
Aðrar vanligar inntøkur	2.841	1.236
Útreiðslur til starvsfólk, umsiting o.a.	28.335	25.330
Avskrivningar av ítekilugum ognum	940	1.056
Aðrar vanligar útreiðslur	371	352
Avskrivningar og burturleggingar uppá skuldarar (netto)	4.967	4.159
Úrslit av vanligum rakstri áðrenn skatt	27.169	24.140
Skattur	5.832	4.298
Ársúrslit	21.337	19.842
Býti av rakstrarúrsliti		
Ársúrslit	21.337	19.842
Flutt úr gávugrunni	1.000	1.000
Flutt frá undanfarnum árum	199.026	179.184
Til taks tilsamans	221.363	200.026
I ægt í gávugrunn	1.000	1.000
At flyta til næsta ár	220.363	199.026
Tilsamans nýtt av peningi, ið er til taks	221.363	200.026

Fíggjarstøða 2002

	2002 1.000 DKK	2001 1.000 DKK
Ogn		
Kassapeningur og innistandandi		
uttan uppsøgn í tjóðbankum	5.995	5.522
Ogn hjá peningastovnum o.a.	52.969	71.083
Útlán	793.904	696.577
Lánsbrev	244.126	263.529
Partabrev o.a.	921	921
Kapitalpartar í assosieraðum fyrítøkum	4.650	0
Ítekiligar ognir	8.823	10.398
Aðrar ognir	3.534	5.534
Ogn tilsamans	1.114.922	1.053.564
Skuld og eiginpeningur		
Skuld		
Skuld til peningastovnar	0	0
Innlán	879.845	836.654
Onnur skuld	7.749	11.236
Burturleggingar til útreiðslur	3.023	2.831
Skuld tilsamans	890.617	850.721
Eiginpeningur		
Ábyrgdarpeningur	2.942	2.817
Gávugrunnur	1.000	1.000
Flutt frá undanfarnum árum	199.026	179.184
Flutt frá ársúrsliti	21.337	19.842
Eiginpeningur tilsamans	224.305	202.843
Skuld og eiginpeningur tilsamans	1.114.922	1.053.564
Tøl uttan fyri javnan		
Ábyrgdir o.a.	34.230	17.143
Aðrar ábyrgdir	1.142	5.424
Tøl uttan fyri javnan tilsamans	35.372	22.567

Dimmalætting á sumri 1980:

Tá fingur føroyingar gullheiðursmerki fyri góðan klippfisk

Í hesum døgum verður hildin stór fiskarímessi í Bella Centri-
num í Kjøpinhavn við luttøku av framsýnarum nærum allastaðni
úr heimi. Eisini fleiri føroyskar fyrirkur luttaka í framsýning-
ini við tí nýggjasta og besta, vit kunnu framleiða á tí tekniska
og øðrum økjum innan fiskivinnu.

Umframt sjálvar luttakar-
arnar á framsýningini, sum
byrjaði mánadagin 2. juni
og endar í morgin, verða
Føroyar umboðaðar av
sluppini "Westward Ho",
sum framsýningardagar-
arnar hevir ligið í havn-
ini í Kjøpinhavn og eisini
gjørt útferðartúrur við inn-
bodnum og áhugaðum.

Føroysk luttøka áður
Í hesum sambandi hevir
Carl Johan Bech fyrrver-
andi landsdjóralækni, ringt
til Dimmalætting og sagt,
at hann í umtali í bløð-
um og útvarpi av fiskarí-
messuni í Kjøpinhavn
1980 ikki hevir hoyrt
nevnt, at Føroyar áður
hava luttikið á fiskarí-
messu í Kjøpinhavn, og at
Føroyar eisini tá vóru um-
boðaðar av skipi ella báti.
Carl J. Bech segði, at fram-
sýningin var í 1912, og at
loðsurin Kristian í Dali í
Havn tá var farin til Dan-
markar á framsýningina
við motorbáti sínum "Lou-
isa". Við bátinum vóru 4
mans: gamli loðsurin Chr.
í Dali, sonur hansara
Sofus Dal-Christiansen,
Jacob Hans Jacobsen hjá
Kaldbaks Peturi, og ein
fjórði maður, sum hann
ikki rættiliga kundi minn-
ast, hvør ið var. Hetta
kundu vit kanska finna
fram til við at leita í arkivi-
num á Dimmalætting,
segði C. J. Bech.

Fiskarí- og
motorframsýning
Við at leita í árganginum
av Dimmalætting fyri 1912
funnu vit fram til, at ein
skandinavisk fiskarí- og
motorframsýning skuldi
opna í Kjøpinhavn 6. juli
1912.

- Framsýningin skuldi
verða hildin í húsum, sum
vóru bygd til endamálið
á havnarøkinum í Kjøpin-
havn, men meðan fiski-
vinnudeildin hevði luttak-
arar úr teim skandinav-
isku londunum, hevði
motordeildin ein meiri al-
tjóða dám við tað at fram-
sýnarar úr øðrum lond-
um, eitt nú Týsklandi, eis-
ini luttóku.

Fingur 75 kr. hvør
í ferðastudningi
Áhugi fyri at luttaka og

vitja á framsýningini hev-
ur eisini verið í Føroyum,
og sett var ein framsýn-
ingarnevnd fyri føroysku
deildina á framsýningini,
har lögtingið valdi 5 limir
og Skipara- og Navigatør-
felagið 4.

Í Dimmalætting 22. juni
1912 stendur, at staturin
hevir jattað 1000 kr. í
studningi til føroyskar
fiskimenn, sum skulu
vitja skandinavisku fiski-
vinnu- og motorframsýn-
ingina í Kjøpinhavn. Færø
Amtskommune hevir jattað
300 kr., Føroya Banki
hevir givið tilsøgn um
250 kr. í studningi og
Sparikassin 100 kr., so-
leiðis at nevndin hevir
1.650 kr. at ráða yvir.

Av hesum vórðu 750
kr. latnar sum stuðul til 10
luttakarar í framsýning-
ini, meðan restin fór til
plássleigu, útvegan av fram-
sýningarlutum, flutningi
o.a.

Teir 10 føroyingarnir,
sum fingur 75 kr. í part til
at luttaka í framsýningini,
verða nevndir í blaðnum,
og vóru teir hesir:

Smedemester og Mon-
tør Harald Joensen, Mid-
vaag, Fisker Mads A. Poul-
sen, Skopen, Fisker Johan
Sofus Christiansen, Thors-
havn. Fabrikant og Fisker
Johan Evensen, Thors-
havn. Smed og Fisker
Joel Rasmussen, Klaks-
vig. Montør Sofus Jacob-
sen, Thorshavn. Smed
Jens M. Poulsen, Thors-
havn. Smed Johs. L. Didrik-
sen, Vestmanna. Og Sko-
mager og Fisker L. Larsen,
Tveraa.

Og blaðið leggur aftrat:
Blandt de mange Ting,
der bliver udstillet fra
Færøerne, kan vi særlig
nævne en Firemandsfarer
med fuld Udrustning,
bygget af Tømmermand
Ole Mortensen, og en fint
lavet meget smuk Model
af en Fiskerslup med alt
Tilbehør: Denne sidste er
bygget af og tilhører Post-
ekspedient Søren Daniel-
sen, Midvaag.

Við 6 tons deksbáti
Í sama blaði fyri 22. juni
1912 stendur, at "de Af-
stande og Vanskeligheder,
man regnede med i
gamle Dage, er svundne

meget stærkt ind og
reduceret til Ubetydelig-
heder; det mærker man
ogsaa i disse Dage, da der
tales om en Rejse herfra
til Fiskeriudstillingen i
København med en lille
Motorbaad paa godt 6
tons. Det er den bekend-
te Lods Christiansen, der
leder denne interessante
Ekspedition; han agter at
have tre unge Thorshavn-
ere med sig, nemlig: Fisk-
erne Sofus og Johan
Christiansen samt Mon-
tør Jacob H. Jacobsen.

Det vil vække megen
Opsigt i Hovedstaden
den Dag, den lille færøske
Motorbaad lægger til i
Københavns Havn. En
saadan Rejse hører til det
usædvanlige".

Mikudagin 3. juli 1912
skrivar Dimmalætting, at
"motorbaad "Louise" af-
sejlede i Lørdag Eftermid-
dag til København. For-
uden de fire i Bladet før-
nævnte Herrer rejste
Smedemester Harald Joen-
sen, Midvaag, med Motor-
baaden. Vi haaber, det
gode Vejr vil holde sig, saa
"Louise" kan faa en fin
Rejse".

Og ferðin niður gekk
væl, tí 5. juli telegraferar
loðsurin til Dimmalætt-
ing:

Motorbaad "Louise" er
ankommet til København
i Dag Kl. 5. Alt vel!
Christiansen.

Og Dimmalætting leggur
aftrat:

"Denne Tur er ganske u-
sædvanlig og meget dris-
tig. Samme Dag som den
skandinaviske Fiskeri- og
Motorudstilling er aabnet
i København, lagde altsaa
den lille færøske Motor-
baad til ved Udstillingen
og demonstrerede mere
end noget andet, hvad
Motoren kan udrette. Be-
givenheden maa have
vakt megen Opsigt paa
Udstillingen, og vi skylder
Lods Christiansen og
hans kække Ledsagere en
Tak for deres Bedrift".

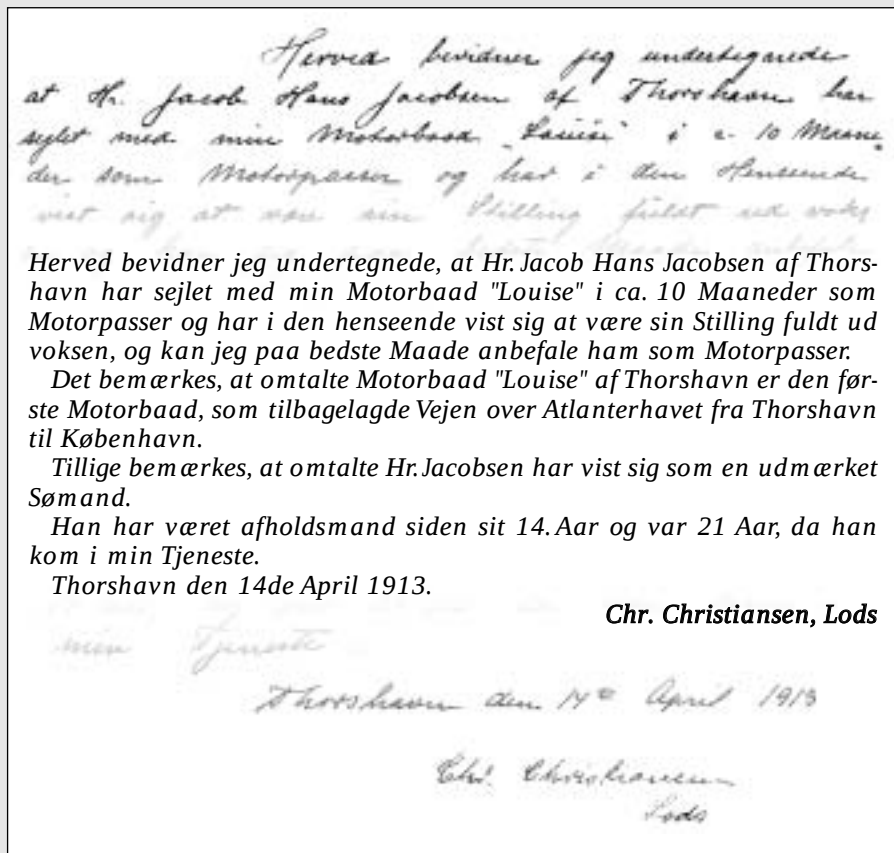
Í seinna lagi
Føroyingarnir hava kort-
ini verið í seinna lagi at
koma til framsýningina
(flestu luttakararnir skul-
du koma við ferðamanna-

Her er Jacob
Hans til róðurs
millum Føroya
og Danmark
umborð á
"Tusk" 40 ár
eftir, at hann fór
sama túr við
"Louise" í 1912.

Jacob Hans Jacobsen

Tað kann vera stuttligt at lýsa Jacob Hans við tí viðmæli, sum Chr. Christiansen
gav honum í 1913:

Hetta var eitt frálíkt ummæli at fáa hjá einum 21 ára gomlum dreingi!

Jacob Hans kom at sigla stóran part av lívinum. Fyrst úti í verðini, síðan við
teimum bátum hjá Skipafelagnum, sum sigldu millum oyggjarnar.

At hann hevir verið nakað av einum ævintýrara sæst av tí, at hann í 1952 fór
við maskinbátinum "Tusk" saman við m.ø. tí gamla djóralækanum Carl Johan
Bech úr Føroyum til Danmarkar.

Jacob Hansen doyði í 1977, 85 ára gamal.

skipinum "Vesta" 16. juli),
tí í blaðnum 13. juli 1912
verður skrivað:

"Dimmalætting"s Kor-
respondent meddeler os,
at han har haft en Samtale
med Inspektøren for den
skandinaviske Fiskeri- og
Motorudstilling. Inspektør-
en havde i Samtalens Løb
beklaget, at Færingerne
havde været saa sene til
at meddele, om de deltog

og hvor mange der kom.
Da vor Korrespondent
talte med Inspektøren,
vidste denne intet be-
stemt; der var reserveret
Færøerne Plads; men den
kunde ikke holdes ret
længe, da andre af Ud-
stillingsdeltagerne havde
forlangt den. Vor Kor-
respondent beroligede
imidlertid Inspektøren
med, at der var Færing

undervejs med Motor-
baad, hvorpaa Inspektør-
en sagde, at der skulde
gøres for dem, hvad der
kunde gøres."

Skifti motor
Framsýningin man hava
eydnast væl hjá føroysku
luttakarunum, og tað
gjørði heimferðin hjá
"Louisu" eisini. 27. juli
1912 skrivar Dimmalætting.

Framhald á næstu síðu

"Motorbaad "Louise", Lods Christiansen, ankom hertil i Torsdags Nat kl. 12 fra København. "Louise" sejlede fra København Lørdag Aften Kl. 6, og har altsaa tilbagelagt Vejen paa godt 5 Døgn til trods for Modvind og daarlig Sø. Vi hilste i Gaar paa Lodsén, der var meget fornøjet med sin Københavneretur. "Man vilde bare ikke tro os dernede, da vi fortalte, vi kom sejlen de fra Færøerne i den lille Baad". "Louise", der paa Nedrejsen havde en gammel Motor, er nu blevet forsynet med en ny Motor af samme Slags og Kraft. Lods Christiansens raske Tur til København er et udmærket Eksempel paa de færøske Søfolks Dygtighed og Kækhed og en brilliant Reklame for Gideon-Motoren".

Eisini fuglfirðingar á messu "Louisa" hefur ekki verið einasti føroyski motorbáturinn, sum hefur vitjað fiskivinnuframsýningina í 1912, tí Dimmalætting 10. juli hetta sama ár veit at siga, at "Købmand Petersen i Fuglefjord agt-er at sende en af sine

Motorbaade til Fiskeriudstillingen i København. Desværre er Vinden nu kommet i det urolige Hjørne, saa Baadens Afrejse antagelig vil blive udsat, indtil Vejrforholdene atter bedres".

Tað hava tey eisini gjørt rættiliga skjótt, tí í blaðnum 17. juli stendur, at "motorbaaden "Hilmar", tilhørende Købmand S. P. Petersen, Fuglefjord, afsejlede i Mandags herfra til København for at gæste Fiskeriudstillingen".

Og at niðurfirðin hefur verið góð, sæst av tí, sum blaðið skrivar 24. juli: "Søndags ankom Mb. "Hilmar", tilhørende Købmand Petersen, Fuglefjord, til København. Det er den anden færøske Motorbaad, der i Sommer har vovet sig saa lang Vej over Havet. "Hilmar" har tilbagelagt Vejen i noget kortere Tid end "Louise".

Á uppferðini hava fuglfirðingarnir við "Hilmari" kortini fingið roynt seg, tí í Dimmalætting 10. august verður skrivað:

"Fuglefjordsbaaden, der har gæstet København, kom hjem igen i Onsdags. Det var en meget drøj Rejse over Nordsø-

en, da det faldt ind med slemt Uvejr. Nogle af de Søer, der begravede det lille Fartøj, gik op til det halve af Masten. Der kunne selvfølgelig ikke være tale om andet end at drive for Vejret".

Motorbátarnir bestir í Dimmalætting 11. sept. 1912 gevur ein av teim 10, sum fingur studning til at fara niður, Joen Rasmussen úr Klaksvík, eina meting av framsýningini. Hann skrivar m.a.:

"Straks da jeg kom ind paa Udstillingspladsen og saa de store Bygninger samt Fiskefartøjerne i Havnen, blev jeg klar over, at her var altfor meget for mig at kunne samle, til jeg kom hjem. Derfor vil jeg kun berøre alle de Genstande, som jeg mener kan have nogen Betydning for det færøske Fiskeribrug.

Efter at have orienteret mig, gik jeg ned til Havnen for nærmere at iagttage Fiskerbaadene; men skønt jeg gik fra den ene til den anden og var ombord i dem alle, kunne jeg ikke finde nogen Type, som jeg mente var saa godt dannet til det fær-

øske Havfiskeri, som de bedste Motorbaade vi nu benytter her paa Øerne".

Framsíggja Longu í 1912 (tá skipasmíðjan Burmeister & Wain í Kjöpinhavn hevði bygt heimsins fyrsta faraskip við dieselmotori fyrir ØK, sum sendi tað á eina framsýningar- og reklamiferð kring knøttin) dugdi Jógván Rasmussen at síggja, at dieselmotorurin kom at verða framtíðin. Hann skrivar víðari:

"Tæt ved Kajen stod Motorhallen, hvor der hver Dag var Lejlighed til at se nogle af Motorerne i Gang, og jeg gjorde mig straks det Spørgsmaal, hvilke Maskiner har de største Fremtidsmuligheder? Jeg tror ikke, det vil blive nogen af de her brugte 4 Takts- eller 2 Takts-Motorer, der er mest Sandsynlighed for, at Fremtidsmaskinen bliver Dieselmotoren, der har saa mange Fortrin fremfor de andre og særlig derved, at den opvarmes ikke med Lampe eller har elektrisk Tænder og selvfølgelig ikke har noget Glødehoved, saa den er klar til øjeblikkelig at

sættes i Gang og desuden at drives med meget simpel Olie".

Jógván nevnið síðani ymisk amboð og reiðskap, línuspøl, línur, gørn, nótir, trol, bjargingaramboð o.l. og vísir á, hvat hann heldur er best hóskandi til føroyskan fiskiskap.

Hermetikk og fiskaaling Fiskavørur vóru eisini á framsýningini. Um hetta skrivar Jógván:

"Der var en rig Udstilling af saltet Sild, Sildeolie, Sildeemel, Sildegüano, Levertran, røget Fisk og Hermetik.

Hvad den sidste Vare angaar skal jeg henlede Opmærksomheden paa, at der i 1911 fandtes 31 Hermetikfabrikker i Stavanger, hvorfra der udførtes (foruden hvad der brugtes i Norge) 15.437.220 kg til en Værdi af 12.349.776 Kr. Disse Tal vil maaske give Færinger noget at tænke paa.

Den Klipfisk, som efter min Mening saa bedst ud, var nogle faa Prøver fra Færøerne og Island. For Klipfisk fik J. Dahl,

Suderø, og P. J. Thorsteinson & Co., København og Island, Guldmedalje.

Der var udstillet nogle Modeller af Udklækningshuse og Dambrug for Ferskvandsfisk i, samt Laksegaarde; men da jeg aldrig har interesseret mig for den Slags Fiskeri, kan jeg ikke udtale, om det muligvis kan have nogen Fremtid for sig her paa Øerne".

Og Jógván Rasmussen endar greinina í Dimmalætting 11. sept. 1912 við:

"Til sidst skal jeg henlede Opmærksomheden paa et Imprægneringsstof "Cuprinol", som er aldeles udmærket til at bevare alle Fiskeredskaber fra at raadne, og jeg anbefaler alle Fiskere at gøre sig bekendt med dette Stof".

Jógván í Grótinum lærir føroyingar at goyma agn í ísi

Í bók síni "Utróður" hefur Robert Joensen eina stóra frásøgn um agn, og um hvussu Jógván í Grótinum fekk føroyingar at taka við frysting av agni fyrir meira enn 100 árum síðani. Í blaðnum "Sjómaðurin" í 1971 hefur Robert eina stytri útgávu av hesi søgu. Sum tað sæst í endurgivnu greinini úr "Dimmalætting", var Jógván ein framburðsmaður, og fyrir at lýsa eitt dømi um hetta, endurgeva vit hesa grein:

Agnspurningurin her heima tók seg ikki upp av álvara, fyrr enn tað var vorðið vanligt, at útróðrarmenn nýttu línu sum fiskiamboð. Og tá ið menn út ímóti 1900 fóru at tala um at goyma agn, eitt nú sild, í frosti, so høvdu útróðrarmenn yvirhøvur onga tiltrúgv til, at tað fór at bera til.

At goyma kjøt og tilíkt í kulda er rættiliga gamalt í øðrum londum. Í Rómarríkinum goymdu teir ymist í kava ella ísi, fyrir at tað skuldi halda seg feskt. Og longu fyrir uml. 500 árum síðani dugdu menn í Europa tað at frysta við at blanda salt í ís ella kava.

Eins og heima hjá okkum völdi agntrotið í Íslandi stóran trupulleikar í fiskivinnuni, tá hon av álvara tók seg upp á hesum leiðum út móti 1900. Stutt fyrir 1900 fluttu

nógvir íslendingar vestur til Amerika. Har sóu teir, at til bar at goyma kjøt og fisk rættiliga leingi í frosti, og amboðini, teir frystu við, fingur kulda úr blanding av kava og ísi.

Íslendingar, sum høvdu fest búgv í Amerika um 1890, skriva heim og siga monnum har, hvussu teir skulu gera fyrir at goyma sild í frosti. Men eingin tykist at svara til hetta. Seinnapartin í 1894 fara tveir íslendingar úr Amerika og heim til Íslands í teimum ørindum at fáa menn at útvega sær frostkassar at goyma agn í, so at teir eisini kunnu rógva út, tá teir annars høvdu verið noyddir at liggja heima vegna agntrot. Tað eydnaðist hesum monnum at fáa fyrstu íshúsini bygd. Hesi hús vórðu fyllt við kava og ísi á vetri at hava til at taka á vári og á

sumri. Og síðani vórðu gjørdir frostkassar, har tann frysta sildin skuldi goymast í, so at hon stóðugt varð hildin í frosti við blanding av ísi og salti.

Um hetta mundið komu føroyingar nógv til lands í Íslandi. Ein teirra var Jógván í Grótinum, Joen Rasmussen, f. 1871.

Tá ið Jógván í Grótinum sá íshúsini og frostkassarnar til agngoymslur í Íslandi, var tað honum greitt beinanvegin, at hetta kundi verða av allargeststa týðningi fyrir útróðurin í Føroyum, og heimafturkomin fór hann at tala við menn um at fáa tilíkt gjørt her heima, hús at goyma kava í og frostkassar at goyma agn í.

Jógván í Grótinum var ættaður undan Gøtueiði, men búsettist í Klaksvík, har hann kom at virka sum jarnsmíður. Ein dagin

Jógván í Grótinum.

á vári í 1897 høvdu klaksvíkingar fingið nakað av feskari sild úr Gøtu at hava til agns. Jógván tók tá og frysti nakrar sildir, soleiðis sum hann hevði sæð menn gera í Íslandi. Nú sóu menn, at til bar at beinfrysta eftir hesum háttalagi. Men um sild - goymd fryst - kundi nýt-

ast til agns, tað vóru menn í iva um.

Jógván í Grótinum helt á við at mæla monnum til at fara undir at byggja hús og alt, sum hoyrði seg til, fyrir at kunna goyma agn í frosti. Tað eydnaðist honum at fáa fyrirstøðumannin fyrir handilin í Klaksvíkini at skipa fyrir, at hetta

skuldi setast í verk. Jógván í Grótinum segði, hvussu alt skuldi gerast. Á heystartíð í 1898 vóru hesar frostgoymslur í húsum, sum vóru 10x12 alin til stóddar. Og væl kom at bera til at goyma agn eftir hesum háttalagi, sum íslendingar høvdu lært í Amerika, og sum Jógván í Grótinum hevði lært av íslendingum. Hetta tiltak kom at hava almiklan týðning fyrir fiskivinnuna, og eisini í sluppirnar vórðu frostkassar bygdar og vóru teir vanligir í skipum til fyrir stuttari tíð síðan. Um ár 1900 kom íshús og frostgoymsla í Havn, og størri ella minni frostkassar komu so við og við í flestu bygðum, har til bar at røkja sjógvin.

Tá ið ravmagnið gjørdist vanligt, hvurvu frostkassarnir av tí gamla slagnum, og bæði á landi og skipum fáa frostrúmini nú kuldan við ravmagn, eins og tey nú í hvørjum heimi at kalla hava hetta slagið av frostkassum til at goyma mat í.

Nýggjur fiskimálaráðharri

Jacob Vestergaard fær avbjóðingar sum fáur

Seinnapartin tann 19. feb. var almenn móttøka í Tinganesi í sambandi við, at Jacob Vestergaard hevur tikið við sum nýggjur landsstýrismaður í fiskivinnumálum.

Her var fitt av fólki til staðar, og var hetta eisini mest fólk ein kundi vænta at síggja. Her vóru politikkarar, fiskivinnufólk og fleiri politistar. Teir vóru komnir at ynskja sínum starvsfelaga eydna við nýggja arbeiðinum.

Løgmaður hevði orðið, har hann tók til, at nýggi landsstýrismaðurin var sera væl móttikin av "fólka-hugsanini", hóast hann sum so ikki hevur havt nakað samband við fiskivinnuna áður. Her kann til stuttleika nevast, at heilt frítt er tað tó ikki. Tá undirritaði í 1965 fór at skriva alment um viðurskipti hjá fiskimonnum í Fjórtaða, var samstundis ein J.V. sum skrivaði um sama evni í Dagblaðnum.

Hetta var Jens Vestergaard, sum var pápi nýggja landsstýrismannin. Kanska kann hann hava fingið okkurt inn við móðurmjólkini! Nýggi landsstýrismaðurin takkaði fyri og lovaði at gera sítt besta.

Fiskimannafelagið vil eisini bjóða Jacob Vestergaard vælkomnan. Hann veituttan iva longu nú, at hansara nýggja arbeiði er ein uriaspostur. Miðaltíðin hjá landsstýrismonnum á økinum er stutt. Ta tíðina, undirritaði hevur verið formaður í FF, er Jacob Vestergaard tann 12. landsstýrismaðurin á økinum. Til stuttleika kann nevast, at røðin er henda: Eli Nolsøe, Petur Reinert, Heðin M. Klein, Olaf Olsen, Anfinn Kallsberg, tilsamans í fyra skeiðum, Atli Dam, Jógvan

Jacob Vestergaard takkar fyri vælkomuna hjá lögmanni og hevur eisini fingið blómur.

I. Olsen, John Petersen, í tveimum skeiðum, Thomas Arabo, Ivan Johansen, Jørgen Niclasen og nú Jacob Vestergaard.

Tað eru bert teir tveir fyrstu, Eli Nolsøe 1971-1975 og Petur Reinert 1975-1979, og so Atli Dam 1985-89, sum hava sitið fult valskeið í sessinum. Tað eru bert tveir landsstýrismenn í fiskivinnumálum, sum í óminniligar tíðir, um nakrantíð, hava hildið fram eftir eitt val. Tað vóru John Petersen og Jørgen Niclasen. Teir hildu báðir bert fáar mánaðir í nýggja skeiðinum.

Sigast kann, at nýggi landsstýrismaðurin hevur tvær høvuðsuppgávur. Tann fremsta er at reka fiskivinnupolitikk. Hetta kann geva hvørjum manni nóg mikið. Her skulu nógvar avgerðir takast, og í flestu førum vilja hesar avgerðir merkja, at summi verða nøgd, meðan onnur

verða tilsvandi ónøgd.

Hesum slepst ikki undan, men í nógvum førum kunnu avgerðirnar gerast lættari, um tær kunnu verða væl og virðiliga grundgívnar. Her er tað sera umráðandi at hava samband við vinnuna og at hava dialog við teir, sum eru umfataðir av avgerðunum.

Góð úrslit av samskipti millum vinnu og myndugleikar. Nú er tað sjálvsagt upp til landsstýrismannin sjálv, hvussu hann samskiptir við vinnuna og vinnufeløgini. Men allar royndir hava víst, at samskipti millum vinnu og landsstýri kann væl føra til heilt góð úrslit fyri báðar partar.

Eitt sera gott dømi um hetta er umleggingin frá planbúskapi til marknaðarbúskap fyri fiskiðnaðin á landi, sum varð framdur seinast í 90-unum. Her hevði vinnan, og eisini FF, ein stóran finger í spælinum saman við myndugleikunum, og hetta hevur skapt tann sjálvberandi búskapin innan hesa vinnu.

Eitt annað dømi er fiskidagaskipanin, sum fyri ein stóran part varð til-evnað saman við vinnuni. At vinnan bert í sera avmarkaðan mun er við til at umsita hana í dag er greitt eitt afturstig, og kann í ringasta fall merkja múnubrestin fyri skipanina. Hetta sigur eisini nakað um, at úthýsing av vinnuni hevur ongantíð víst, at myndugleikarnir kunnu klára hesi viður-

skifti betri sjálvir. Tað er beint tvørtur ímóti.

Høvuðsuppgáva: At fáa umsitingina at virka

Ein annar partur av virkseminum hjá landsstýrismanninum er sjálv umsitingin av fiskimálaráðnum.

Tað er púra greitt, at her er ikki alt, sum tað eigur at vera. Besta dømi um tað er jú sjálv orsøkin til, at vit hava fingið ein nýggjan landsstýrismann á økinum.

Hetta eru eisini royndirnar hjá vinnuni. Vit hava útgreinað okkara áskoðan um hendan spurning í hópum av greinum í FF-blaðnum. Støðan kann best lýsast av teimum sakarmálum, sum vit hava gangandi í lötuni. Vit hava kunnað staðfest, at í hesum málum hevur als ikki verið nøkur lögfrøðislig viðgerð yvirhøvur. Í øllum førum er talan um heilt órimilg viðurskipti, sum sera lítil og eingin áhugi hevur verið fyri at fáa rættað. Talan er um heilt greiða tilsíðisseting av grundleggjandi reglum í fyrisingarlógini.

Tað, sum heilt greitt manglar, er ein skipað mannagongd fyri eini málsviðgerð. Hetta merk-ir, at tá eitt mál byrjar, skal verða ásett ein "koyriætlan" fyri, hvussu málið skal avgreiðast.

Tað skal sigast, at okkara skrivning um hesi viðurskipti hevur fingið leiðsluna í Tinganesi at taka hetta upp.

Men at hetta kann koma at taka slíka tíð,

sum ikki øll kunnu hava tíð til at bíða eftir, verður lýst í seinasta FF-blað um lógaruppskotið at revsa fiskimenn fyri brot á reglum, sum reiðarar hava framt.

Eitt er tað, at uppskotið kemur at gera umsitingina enn meira tvørliga, enn hon longu er. Tað er nóg galið. Men tað ófrættakenda og hárreisandi er tann hugburður, sum liggur aftanfyrir bert í tí, at tað skal kunna bera til at evna eitt slíkt uppskot til og at senda tað til hoyringar. Hetta uppskot er í stríð við alla rættarfat- an í einum rættarsam- felag. Hvussu skal borgar- in føla seg tryggan, tá hann -uttan at hava gjørt nakað til sakar - kann fara at verða revsaður fyri nakað, sum ein annar hevur gjørt. Tað sama upplivdu vit annars í málinum um dagpening, sum vit hava greitt frá fyrr her í blaðnum. Tað er ræðandi, at almenna um- sitingin veruliga ikki kann kenna nakra sum helst avmarking, tá hon evnar til lógaruppskot.

Tað er tann munur millum FF og hini í vinnuni, at vit hava alment gjørt vart við okkara fatan av hesum viðurskiptum. Men vit vita, at hinir partarnir í vinnuni kenna tað á sama hátt.

Uppskot til Jacob Vestergaard Okkara uppskot er tí, at Jacob Vestergaard tekur sær tíð til at fara út til feløgini á fiskivinnuøki- num og fær teirra áskoð- an um, hvussu tey upp- livu umsitingina í fiski- málaráðnum.

Her ber í hvussu er til at gera ein innsats, har landsstýrismaðurin kann fáa undirtøku og stuðul frá allari vinnuni. Og tann, sum kann fáa hesi viðurskipti í rættlag, hevur í hvussu er gjørt seg uppi- bornan til at fáa longri tíð í sessinum enn teir flestu av hansara undangongu- monnum.

Reiðarar vóru sjálvsagt eisini við. Her er tað Atli Hansen, formaður í felagnum Nótaskip.

Tað var smátt við fiskimonnum á samkomuni. Tað nærmasta vóru hesir báðir. T.v. er tað lögtings- maðurin Henrik Old, sum var orsøkin til, at ting- menn vóru seinkaðir til samkomuna. Hann hevði undir orðaskifti um ES fingið øði í orðaskiftið í tinginum. Tá hetta var eydnast, fór hann sjálvur á móttøkuna hjá nýggja ráðharranum fyri tað øki, sum man standa hansara hjarta nærmast. Henrik hevur verið nótaskipari í nógvar ár. Sum tingmaður eru ikki nógvir móguleikar at veiða. Men hann plagar at nýta summarfrítíðina hjá tinginum at fara sum avloysaraskipari við svenskum nótaskip- um.

T.h. er tað Asbjørn Djurhuus, ættaður av Selatrað og búsitandi í Tjørnuvík. Hann var í nógvar ár skipari á "Baki", sum veiddi hemara við New Found- land. Fyri nøkrum árum síðani var hann saman við øðrum við til at keypa útróðraráttin "Norð- søka" av Eiði. Teir báðir gingu saman á skipara- skúla veturin 1970/71.

Fakfeløg vóru eisini til staðar. Her er tað Gunnleivur Dalsgarð frá Starvsmannafelagnum.

Farvæl til Skálafjarðarleiðina

Hjá einum gomlum eyst-ringi, sum meira ella minni í 50 ár hefur ferðast til og úr Havnini umvegis Toftir, var tað við sorgblíðni at farið varð ein seinasta túr við hesi rutu inn á Toftir seinasta morgunin, sum hon sigldi tann 25. februar.

Her er nú nógv at minnst. Og munurin millum tá og nú at fara til Havnar er ógvusligur. Og broytingin ikki minni við flutninginum á landi.

Bussurin hjá Sofusi Fyrsti partur av leiðini til Havnar var at sleppa út á Toftir. Tað fyrsta eg minnst, varð farið við stóra reyða bussinum hjá Sofusi í Fuglafirði. Sofus hefur eitt serligt pláss hjá tilkomnum gøtufólki, og stavar hetta frá teirri tíðini. Hetta var áðrenn børn vórðu koyrd í skúla av foreldrunum, tey høvdu snøgt sagt ongan bil. Ofta var ónossligt at ganga allan teinin millum Norðragøtu og Gøtugjógv, har skúlin er. Men tá plagdi Sofus at vera bjargingin, tá hann kom framvið í bussinum. Hann steðgaði fyri hvørjum barni og bjóðaði tí við. Hann man hava bjargað mongum frá at hava fingið karm. Hendan tænastan hjá Sofusi var so virðismett, at einaferð Sofus hevði rundan føðingardag, góvu børnini honum eina gávu. Tað er ikki bert til tað betra, at tíðirnar eru broyttar. Hetta hevði ikki latið sergjørt í dag.

Rutan hjá Sofusi gekk so fyrst og fremst út á

Lagt er at á Toftum seinasta morgunin.

Toftir, hagani báturin fór til Havnar.

Seinni gjørdust tað smærri bilar, sum koyrdu. Tá varð mannagongdin tann, at ringt varð til ein bil at biðja um pláss, og tá varð ein heintaður í túninum og settur av í sama stað, tá komið var úr Havn. Í Gøtu vóru tað t.d. Ólavur Gregersen, Hjalgrim Poulsen, Thorvald Joensen og eina tíð Henry Jarnskor. Henry dugdi marknaðarføring, tí við honum slapst bílgari, um koyrt varð báðar vegir við honum. Í dag er tað hann, sum hefur

koyringina á vestara arminum á Skálafjørðinum.

Sum frá leið, góvust gøtumenn at koyra. Men so var ringt til dømis til Lórvíkar, og av teimum "gomlu" kunnu nevast Edmund, Anthon og Torbjørn.

Men so komu bygda-leiðir. Og tá var at fara inn á krossvegin við húsini hjá Øregaard at bíða eftir bussinum.

Ikki til Havnar fraktdagar

Á Toftum varð so farið við "mjólkarbátinum". Fólk í mínum aldri minnst allar

bátarnar á rutuni uttan "Ruth". Tað var fyrst "Tróndur", sum seinni varð avloystur av "Sigmundi". "Streymur" plagdi at sigla fraktdagar. Tað gjørdi nevniliga ikki tað sama, hvønn dag tú fór til Havnar. Týsdagur og hósdagur vóru fraktdagar, tá tað varð siglt bygd av bygd við frakt. Rutan gekk tá eisini til Kollafjarðar, sum merkti eina munandi leinging av túrinum, umframt ta tíð tað tók at lossa og lasta.

Skuldu ørindi gerast til Havnar skuldi farast mána-dag, mikudag ella fríggja-

dag, tá siglt var beinleiðis til Havnar, og tá slapst eisini heimaftur sama dag. Tá ørindini vóru liðug, var ikki annað at gera enn at fara omanaftur til "Sigmund" og bíða eftir at farast skuldi avstað aftur.

Tann stóra broytingin kom við nýggja "Tróndi" í 1967 og síðan við "Dúgvuni". Síðani hava tað verið "Pride" og "Ternan 1", sum hava siglt.

Tá Jørgen mátti fáa bátin at bíða

Her kann verða nevnd eitt stuttlig søga, sum Jørgen hjá Poul Hansen

onkuntíð plagdi at fortelja, og sum vísir, hvussu nógv samfelagið er broytt. Mamma Jørgen og Alma Rustin í Fuglafirði, sum jú gjørdist 100 ár, vóru vin-konur. Onkuntíð kom vin-konan til Havnar at ferðast. Og sum ofta hjá konu-fólki kundi prátið draga út, so vandi var fyri, at Alma kundi gerast ov sein til bátin. Tá plagdi mamm-an at senda Jørgen oman í Vágshotn at biðja Rubekk um ikki at fara undan Almu, hóast tíðin at fara var komin. Og tað var alt í lagi. Tá Alma kom varð loyst.

Grundarlagið

máað undan rutuni Tá tunnellið kom, varð grundarlagið miðvíst máað undan hesi rutu. Hetta varð gjørt við at seta inn bussar, sum koyrdu millum Havnina og Leirvík/Fuglafjørð. Fyrst ein á morgni og ein kvøldi og síðan annan hvønn tíma.

Tískil komu færri og færri at sigla við skálafjarðarleiðini, og nú kun-du sjálvst tingmenn í Eysturoynni atkvøða fyri at avtaka hana uttan vanda fyri at missa atkvøður!

Duga ikki

at gera ferðaætlan Við øllum hesum í huga-num varð avgjørt at fara ein seinasta túr við hesi rutu. Fyrst var at hyggja eftir í ferðaætlanini. Fyrsti fartur á morgni var úr Havnini kl. 7,50. Síðani gekk leiðin inn á Strendur, so á Toftir, hagani farast skuldi kl. 8,50, so

Umborð á "Ternuni 1" hitta vit ein veteran hjá Strandferðsluni, Øssur Nielsen, sum hefur verið maskin-meistari á "Smyrli" í eitt manna-minni. Hann er líka komin umborð at siga farvæl.

Her síggja vit ein av teimum "gomlu", Dánjal Husgaard, sum siglir við "Rituni" til Nólsoyar.

Maskinmeistarin Jónsvein Jacobsen, sum eisini er gamal fiskimaður.

Nú er seinasti møguleiki at keypa sær ferðaseðil inn á Skálafjørðin. Hetta er Flemming Hansen av Strøndum.

Her er Poul Jákup Thomsen, ferðafólkaleiðari hjá Strandferðsluni, saman við skiparanum á "Ternuni" Róa Jacobsen.

Sámal Petur á brúnni. Nú verður spennandi, hvussu ætlanin hjá honum at sigla inn á Sund fer at roynast.

roknast kundi við at vera á Havnini aftur um hálvum tíggu tíðina.

Men longu við fráferðini fekk ein kanska eitt ánilsi fyri, hvussu grundarlagið verður tikið undan eini rutu. Komin oman á keiina fekk eg boð um, at fráferðin var ikki kl. 7,50 men kl. 8,10. Hetta var so eingin vanlukka, bíðast skuldi bert í 20 minuttir. Men umborð fekk eg so uppspurt, at rutan gekk als ikki beinleiðis til Havnar sama morgun. Ferðaætlanin var broytt, so báturin skuldi liggja á Strondum til kl. 13,30,

tá farið varð aftur til Havnar um Toftir. Hetta var heldur ikki nøkur vanlukka. Fór á land á Toftum, har ein góður drekkamunnur fekk frá teimum fryntligu starvsfólkunum á fiskamarknaðinum inntil bussur fór til Havnar.

Men hetta reisir aftur spurningin, hvør orsøkin kann vera til, at tað ikki ber til at gera eina ferðaætlan fyri eitt ár í senn í einum pinkalítlum sam-

felagi sum okkara, tá hetta kann bera til í londum, sum eru 100 ferðir og enntá 1000 ferðir so stór sum Føroyar.

Sjálvur havi eg ferðast nógv við toki í nógvum londum. Men enn havi eg ikki upplivað, at ein prentað ferða-

Her síggja vit nøkur av teimum fáu seinastu ferðafólkunum saman við skiparanum.

ætlan ikki er eftirfarandi. Hjá okkum verður byrjað at broyta ferðaætlanina so skjótt prentsvertan er tornað í prentaðu ferðaætlanini. Víst verða broytingarnar lýstar. Men hetta nyttar lítið hjá útlendingum, sum ikki halda Sosialin og Dimmalætting. Tað er eisini í lagi at vísa til heimasíðuna. Tað eru ikki øll, sum hava hendan møguleikan. Strandferðslan hevur enntá strikað ferðaætlanina á tekstvarpinum, sum var ein góð hjálp í eini ivastøðu.

Tann mest øra broytingin var annars, tá nærum allar fráferðir hjá bussum vórðu framskundaðar við 5 minuttum. Sum royndur ferðamaður við bussum kann sigast, at hetta var púra óneyðugt. Men hetta hevur sum vera man skapt ferðafólki nógvar trupulleikar.

Grundarlagið hjá okkum má, eins og hjá øðrum, vera prentaða ferðaætlanini, sum má og skal vera eftirfarandi.

Men fyri at koma aftur til seinasta túrin inn á Skálafjørðin. Tey vóru blíð umborð, og tú fekk kaffi og morgunbreyð.

Og kansa standa nógvljósari tíðir fyri framman. Ætlanin hjá Sámal Peturi v.fl. um at sigla inn á Sund er spennandi, men einki er frætt um, hvør nytta verður í hesi rutu hjá teimum, sum ikki fara í bili.

Vit hava eina myndafrásøgn frá seinasta morgun-

Jógvan Hentze er er gamal fiskimaður. Hevur m.a. siglt við Jákup Andreasi Vang við "Columbusi". Nú hevur hann so eisini roynt at sigla við ferðamannaskipi.

Farið verður av Toftum seinasta morgun, siglt verður millum Havnina og Toftir.

Sofus í Fuglafirði, sum byrjaði busskoyring út á Toftir í sambandi við rutuna til Havnar. Sofus bjargaði mongum skúlabarni í Norðragøtu undan karmi!

Ársins fyrstihjálpari aftur ein fiskimaður

Eins og í fjør gjørdist ársins fyrstahjálpari ein fiskimaður

Tann 18. februar útnevndi Reyði Krossur í Føroyum fyrri ferð ársins fyrstahjálpara.

Á samkomu, sum varð hildin í hesum sambandi, segði formaðurin í føroysku deildini av Reyða Krossi, at tá ársins fyrstahjálpari varð valdur fyrri fyrstu ferð fyrri árið 2001, var tað av tilvild. Hetta tiltak byrjaði í Danmark fyrri 12 árum síðani, og hjá okkum er hetta nú annað árið, at skipað verður fyrri hesum.

Suni helt áfram:

"At vit gjørdur rætt at seta hetta tiltak á skránni hjá okkum í fjør, fingur vit fleiri vátanir fyrri, við tað at fólk bóru okkum stóra tøkk fyrri, at vit soleiðis veita teimum eina tøkk, ið á so fyrimyndarligan hátt høvdu veitt hjálp til skadd ella skelkaði medmenniskju.

Vit takka Tryggingarfelagnum Føroyar fyrri at stuðla tiltakinum.

Ikki minst skulu vit takka teimum, sum hava sent okkum uppskot um evni til hesa tilnevning.

Evnini, vit hava fingið í uppskoti, eru:

Tordur J. Niclasen, 52 ár, búsitandi á Eiði, sum tann 26.03.02 var til arbeiðis á Røktar- og Ellisheiminum í Runavík, tá boð vóru eftir honum um hjálp.

Í frágreiðingini um hendina stendur: "Henda dagin setti eitt av okkara búfólkunum í hálsin. Viðkomandi hevði sjálvur

fingið sær eina appelsin og sat einsamallur inni á kamarinum og át. Tá starvsfólkið, sum er um hann, kom innar, sat búfólkið í koyristólinum og var bláur í andlitinum um at kvalast, linur og fekk einki gjørt sjálvur. Roynt varð við fyrstu hjálp -uttan úrslit.

Boð fór eftir Tordi, sum kom alt fyrri eitt. Hann tók mannin úr stólinum og legði hann tvørtur um seingina, so mikið langt út av seingjarkantinum, at tyngdarmegin hjálpti til. Tók so eitt fast tak um miðjuna á manninum og við einum dyggum trýsti inn á tinduna - sprakk/ feyk ein ½ appelsin upp úr hálsinum - "maðurin bjargaður".

Frida og Elinborg skriva síðan: "Um Tordur ikki var á staðnum, var maðurin deyður. Tordur vísti har sína vitan og arbeiði skjótt og rætt".

Peter J. Anderson, 38 ár, búsitandi í Sandavági, sum tann 16. nov. 2002 kl. 2100 koyrdi í arbeiðsørindum eftir Oyggjavegnum norðureftir. Komin áleiðis vegin til Norðradals, rakti hann við, at fólk lá á vegnum heilt úti við vegjaðaran í høgri síðu.

Viðkomandi var at síggja til lívleysur og ógvuliga kaldur. Fólkíð reageraði ikki, og eingin puls var at føla, og andadráttur kundi heldur ikki merkjast.

Preben skrivar víðari í síni frágreiðing til okkara: "Der var tilsyneladende

Suni gevur Peter heiðurin av at vera ársins fyrstahjálpari.

ikke dækning for mobiltelefon ved Nordradal, hvorfor der etableredes kontakt over køretøjets radio til Vagthavende Befalingsmand i Mjorkadal, som så kontaktede Alarm 112."

Víðari verður greitt frá: „Køreselsassistenten indledte den livreddende førstehjælpen med kunstig åndedræt, hvilket kvinden dog ikke responderede på, hvorfor hjertemassage og kunstig åndedræt blev gennemført"

"Personen begyndte at give spasmeagtige livstegn, hvorfor kørselsassistenten kontaktede Mjorkadal m.h.t. status for nødopkaldet til Alarm 112... kort efter ankom to politibetjente, som kunne overtage den livreddende

førstehjælpen ... kl. 2130 ankom ambulancen" - Personen blev reddet.

Annars hevur Jón Klein frá politinum skrivað rósandi um ta hjálp, Peter veitti.

Her er greitt frá tveimum hendingum, sum vit øll kunnu koma út fyrri.

Tað ber til at bjarga fólk, um vit vita eitt sindur um fyrstuhjálp og minna okkum á tað, vit læra um hetta.

Síðan 1926 hevur Reyði Krossur Føroya skipað fyrri undirvísing í fyrstahjálp og árliga fáa fleiri hundrad hesa undirvísing.

Í løtuni ganga 33 fólk, 2 hold, til undirvísing í bráfeingis sálarhjálp.

Vit hava fingið 2 uppskot at velja millum og

Peter og Tordur gratulera hvønn annan.

hava havt samráð við kommunulækna, samarittar og instruktørar í fyrstahjálp."

Tískil varð Peter tann, sum gjørdist ársins fyrstahjálp, meðan Tordur fekk heiðursbræv.

Vit tora at siga, at Peter er fiskimaður. Víst hevur hann seinastu árin starvast hjá Marinustøðini. Men tey fyrstu nógvu árin í sínum arbeiðslívi var hann fiskimaður og hevur verið limur í Fiskimannafelagnum.

Tað sama hevur pápi hansara, Erik, sum annars er dani. Hann hevur fiskað inn til fyrri fáum árum síðani og hevur avgjørt verið í eldra endanum av fiskimonnum.

Umboð frá Marinustøðini, sum nú húsast í Mjorkadali, vóru við á samkomuni.

Reyði Krossur Føroya

- Um Reyða Kross Føroya
 - Viðtøkur
 - 7 Meginreglur
 - Søguligt
 - Nevnd
 - Sorgarlinjan
 - Bólkar
 - Skeið
 - Bláðið "Hjálp"
 - Fyrstahjálp
 - Brúkt Klæði
 - Bjargingarringar
 - Ársins Fyrstahjálpari 2002
- Avtalur
- Leinkir

Reyði Krossur Føroya
Postbox 1015 · Bryggjubakki 10 · Tel 319630 · Fax 311217 · T-Post: redcross@redcross.fo

Reyði Krossur er eisini farið inn á tøkni-frøðina. Teir hava beint nú fingið eina heimasíðu: www.redcross.fo, og hann, sum hevur gjørt heimasíðuna, er tann 22 ára gamli Fríðrik Heinesen, sum er eitt sindur av einum "nørdi" á telduøkinum.

we make fishing more profitable

Vit framleiða og umvæla öll slag av trolum, so sum:
 ■ Rækjutrol ■ Botntrol ■ Flótitrol ■ Semipelagisk trol

Vit framleiða og umvæla snurpunótir til:
 ■ Lodnu ■ Makrel ■ Sild

Vit framleiða og umvæla nótir til alivinnuna umframt:
 • Vaska og impregnera nótir
 • Levera komplettar fortoyningar, akker, tog o.a.

Annars hava vit alla útgerð til trol, nótir og alivinnuna

VÓNIN LTD.

Hövuðsskrivstofa:
 Vónin P/F
 Bakkavegur 22
 530 Fuglafjørður
 Telefon 444 246
 Telefax 444 579
 www.vonin.com

Tórshavn:
 Alaker
 Telefon 35 43 91
 Telefax 31 33 19

Míðvágur:
 Telefon 33 29 46

SNELLU- & LÍNUBÁTUR

CLEOPATRA, HF - 400 - Komplett sum hann er útstýrdur í dag:

Maskina: YANMAR 420 HK | 2 stepp trekgear (fyri at ikki motorurin skal fírlastast)
 Elektriska útsúgvng í maskínruminum | 9 stk. 660 lítra kassalast | Elektrisitet komplett
 Invertari 24 volt til- 220 volt AC, at nýta umboð og ljós frá landi | EL-komýr
 Allir rúrirnir eru við hita-innlegg | Spásupumpu til dekk
 Radar Furuno Model - 1832, ARPA - 10 | Ekkolodd Furuno FCV - 1100 incl.
 Ekkoloddbotnar SØB11- 50 Kc/s & 88B- 10- 22&38Kc/s
 Furuno Autopilot FAB - 300, við stýrispaka á dekki | Furuno Satellite kumpas SC - 40
 Furuno VHF - Radiotelefon FM - 2520

TREYJAR ÍSLAND: Tlf. +354 555 1027

Íslands-rúlla, standara spæ, blóðgipavnur við lyftibotni, vaskimaskina, linurennu, síður til last og slákar frá línuspæi til blóðgingarpavn. Alt í rustfríum stáli frá verkuneyðuni **B E I T I K**

BEITIR ÍSLAND: Tlf. +354 555 1027

ella umboð í Føroyum:

Faroe Multimanagment, Klaksvík Tlf: 214244

FAMILJU- OG HEILSUMÁLARÁÐIÐ

Nýggj telefon nr.

Almannamálaráðið og Famílu- og heilsumálaráðið

Í sambandi við at Trivnaðarmálaráðið frá 1. januar 2003 varð býtt í tvey ráð, Almannamálaráðið og Famílu- og heilsumálaráðið, hava ráðini hesi telefon nr.:

Almannamálaráðið	304050
Eirargarður 2 100 Tórshavn	
Famílu- og heilsumálaráðið	304040
Eirargarður 2 100 Tórshavn	

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyri rúsdrekka- og rúsevnismisnýtarar og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella rúsevnum, ert tú vælkominn at seta teg í samband við Blákrossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- **avrusan og viðgerð**
- **einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)**
- **samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)**
- **eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi**

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
Tlf. 31 55 75

Bjargingarútgærð á sjógví og landi

Vit bjóða tað besta innan bjargingarbátar, bjargingarvestar, eldslökkkiútgærð, bjargingar og trygdarútgærð.

Umboð fyri kenda danska merkið "Viking".

- Bjargingarbátar
- Bjargingarnet
- Yvirlivissdraktir
- Flótidraktir
- Bjargingarvestar
- Bjargingarkransar
- Epirbar/neyðsendarar
- Radartranspondarar
- Eldslökkjjarar
- Eldávaringar
- Branddraktir
- Umvælingar
- Eftirlit

P/F Gummibátatænastan

Mannaskarð 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
Tel. 31 49 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibat@post.olivant.fo

Skal skipið vaskast?

Tosið fyrst við EYSTUROYAR REINGERÐ

- Serkunnleiki innan vasking av aptering
- Vasking av maskinrúmi
- Reinsa teppi
- Bona gólv
- Reinsa koyggju og forheng
- Reinsa gamalt bonivoks
- Seyma nýggj forheng
- Útvega máttur, brúsuforheng, voksdúkar v.m.
- Brúsubakkar "Homequeen vinyl"
- Eisini leggja vit nýtt linoleum ella teppi á dúrkið

Eysturoyar Reingerð

Postboks 41 · FO-650 Toftir · tlf./fax: 44 89 88
fartlf: 22 53 50 · teldupostur: nch@post.olivant.fo

Tær bestu og biligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radióútgærð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgærð	Furuno/Simrad/kaio-
Navigatíons-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Navigatíons Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikations	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjóntarv	Applied/Sea Tel
Trol-sensorar og kabinett	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
Sjálvandi hava vit
útgærð til GMDSS
SYN og Service,
sum vit eisini gera

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glæðshøggi 10
FO-100 Tórshavn · Farøe Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

**Vit hava
stórt úrval
av reiðskapi
til línuveiðu**

Vit framleiða:

Flótilínu ♦ Spunpolyesterlínu ♦ Reyða línu
Terylene/Danlinelínu ♦ Reina Terylenelínu
Hvítar, reyðar, bláar og svartar teymar nr. 4-20

Línurnar fáast úr 3,5 til 9 mm. Longd millum svøvlarnar eftir ynski.

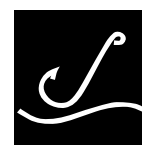
Teymarnir fáast órippaðir ella rippaðir við húkum
í ymiskum støddum.

Vit hava eisini klæðir til fiski- og arbeiðsfólk frá innast til uttast.

♦♦♦**vælkomin inn á gólvið**

SNØRISVIRKIÐ
í Klaksvík

Tel. 455254 - Fax 457254
www.snorisvirkid.fo

TEYMAVIRKIÐ
í Runavík

Tel. 473000 - Fax 473001
www.teymavirkid.fo

J. Paturssonar gøta 18

Vit klippa eftir TÍNUM myndi

Ja takk!

Eg ynski at gerast haldari av FF-blaðnum
fyrí bert 50 krónur um ársfjórðingin

Verður sent ókeypis - vit gjalda postgjald

Navn: _____

Bústaður: _____

Bygd/býur: _____

FF-blaðið · postboks 58 · FO-110 Tórshavn

Tlf: 31 45 66 · Fax: 31 57 69
T-postur: ff-blad@post.olivant.fo

Danskir fiskimenn spyrja:

Hvørja ávirkan hevur sildin á toskastovnin?

Tað er ikki bert í Føroyum, at fiskimenn seta spurningar um gongdina hjá fiskastovnunum, sum tað er trupult at fáa svar uppá.

Í danska Fiskeritidende reisir fyrrverandi formaðurin í Danmarks Fiskeriforening spurningin um, hvønn týðning matarlysturin hjá sild eftir toskaæti kann hava fyri toskastovnin.

Samb. fiskifrøðingum í ICES, so er toskastovnurin í Norðsjónum við at fara fyri bakka. Teir halda, at tað einasta, sum kann bjarga toskastovninum, er at steðgað verður fullkomiliga við allari veiði.

Hesi ráð eru ikki fylgd fult út, men veiðan er avmarkað heilt munandi bæði í kvotum og fiskidøgum.

"Men hvussu kunnu fiskifrøðingar útnefna fiskimenn til at vera einastu hóttan móti toskastovninum", spyr Verner Christiansen úr Esbjerg, sum eisini hevur verið formaður hjá fiskimönnum í býnum.

Veit hvat

hann tosar um. Hann veit, hvat hann tosar um. Tá hann var ungur beint eftir 2. heimsbardaga, fór hann saman við nógvum øðrum fiski-

Verner Christensen, fyrrverandi formaður í Danmarks Ferkeriforening.

monnum í Norðsjógvin at veiða matfisk og tiskil eisini tosk. Teir høvdu stórar vónir. Kríggj hevði jú verið í 5 ár, og Norðsjógvurin hevði verið friðaður. So

her mátti vera ein rúgva at fáa. Men her var oyðið, og serstakliga var toskur nærum ikki til.

Hetta merkti, at nógvir fiskimenn seldu sínar bát-

ar, meðan aðrir fór á fjarveiði, so langt burtur sum til Brasil, New Zealand og Suðurafrika.

Ístaðin komu eysturveuropeisk skip at veiða í Norðsjónum. Víst var ikki botnfiskur at fáa, men her var hópur av sild. Í nógv ár vórðu veidd 700.000 til 1 milliún tons av sild árliga. Men tá vit koma fram til 70-ini minkaði sildin munandi, og hon næstan hvarv orsakað av ovveiðu.

Fast mynstur:

Lítið av sild/nógvur toskur og øvut. Tá vísti tað seg, at so hvørt sildin minkaði, kom toskurin aftur. Í 1961 var gýtingarstovnurin av toski mettur til 155.000 t. Í 1970 var hann sagdur at vera 418.000 t., hóast ovstóra veiði av toski. Hon øktist frá fyrst í 60-unum frá 100.000 t. 300.000 í 1970. Tað sama hendi við øðrum botnfiskasløgum sum hýsu og reyðsprøku. Fiskimenn tosaðu sum vera man saman um hetta fyrbrigðið. Teir sóðu eitt skilligt mynstur: Tá tað var nógv sild í Norðsjónum, var lítið av av toski og so øvut.

Tveir danskir fiskifrøðingar fór at kanna, um ein samanhangur var her. Hendan kanning kom at

endurvenda ta vanligu fatanina millum fiskifrøðingar um allan heimin um, at tað var veiðan, sum var avgerandi fyri um ein stovnur vaks ella minkaði.

Andersen og Ursin komu til ta niðurstøðu, at tað var neyðugt at meta stovnarnar sum part av eini samanhangandi skipan, har tað umframt veiði eisini skuldi metast um ta ávirkan, sum stovnarnir høvdu sínámillum á hvønn annan.

Í 1985 lögdu hollendskir granskarar fram eina frágreiðing, sum prógvaði, at sild etur toskarogn. Tað var tó ikki tann stóra nøgðin. Men hinvegin varð kanningin gjørd í februar, tá sildin etur lítið og einki. Sildin tekur rættiliga til sín í mars til juli-august, og tá eru rognini blivin til yngul.

Hóast hetta so verður hetta mál als ikki kannað av fiskifrøðingum hjá ICES.

Fiskifrøðin ikki flutt seg í 30 ár. Verner Christiansen sigur, at í spurninginum um hvørja ávirkan eitt fiskaslag kann hava á annað, hevur fiskifrøðin als ikki flutt seg seinastu 30 árin. Hann undrast yvir, at fiskifrøðingar síggja burtur frá

øðrum frágreiðingum sum broyting í hitanum í sjónum, streymi, dálking og so tann veruleika, at sild etur toskarogn og yngul. Hetta varð staðfest fyri meira enn 15 árum síðani. Men enn eru ong- ar so neyvar kanningar gjørdar av hesum, at tær kunnu nýtast av fiskifrøðingum, tá teir gera sínar metingar av toskastovninum.

Søgan endurtekur seg Verner viðurkennir, at toskastovnurin er minkaður í Norðsjónum, og sagt verður, at hann síðan 1997 er farin niður í helvt. Men samstundis er sildastovnurin triggjar ferðir so stórir.

Hetta er søgan sum endurtekur seg, nógv sild men eingin toskur. Kanska kundi ein loysn verið at hækka TAC-ið fyri sild fyri at stuðla toskinum á tann hátt? Hetta er ein spurningur, sum svar kundi fingist uppá, um fiskifrøðingar settu seg niður at kanna, hvønn týðning etingin hjá sildini av toskayngli hevur á stovnin, sigur Verner Christiansen at enda.

Skattastigin lækkar eitt vet - eitt stig á røttu leiðini

Í lútuni liggur uppskot um skattalætta í tinginum. Skattauppskotið víðfórur at skattastigin verður broyttur. Fyrstu ferð í ár og aðru ferð í 2004. Broytingarnar í skattastiganum gera, at marginalskatturin lækkar eitt vet. Tað er positivt, men enn er langt á mál.

Landsstýrismaðurin í fíggiarmálum hevur lagt uppskot fyri tingið um skattalætta uppá tilsamans 123 milliónir krónur yvir tvey ár. Ein partur av hesum skattalætta verður nýttur til at lækka hægsta marginalskattaprosentið frá 37% til 36%.

Hetta er avgjørt eitt stig

á røttu leiðini. Men enn er langt á mál.

Hóast skattalættan, rinda tey sum vinna eina miðalinntøku beint omanfyri 170.000 krónur, á leið 57% í marginalskatti, um kommunuskatturin og kirkjuskatturin eru tilsamans 20% og hædd verður tikið fyri gjöldunum til arbeiðsloysis-trygging, arbeiðsmarknaðareftirlønargrunn og barsilsgrunn.

170.000 er ikki nøkur háinntøka, men hóast tað verður henda løn toppskattað. Til dømis fær ein persónur, sum er løntur eftir fastlønarsáttmálanum hjá Føroya Arbeiðs-

arafelag, 15.900 krónur um mánaðin ella 190.800 um árið.

Hetta ger tað sjálvandi minni áhugavert hjá løntakaranum at taka eyka tøk. Verður arbeitt ein tíma ella tveir yvir, verða 57 oyru av hvørjari vunnari krónu innrdigin í skatti, áðrenn lønin verður útgoldin. Motivatióin, sum átti at ligði í eini bonusskipan, fánar burtur av hesum, tí hvørja ferð løntakaran kýtir seg, fellur skattahamarin.

Neyðugt er at lækka skattaprosentið munandi á seinast vunnu krónunum. So hóast nýggi skattastigin hjá Karstini Hansen er eitt stig á røttu leiðini, er framvegis langt á mál.

Vinnuhúsið

Sjúrður Skála 91 ár

Tann 15. mars verður ein kendur havnararmaður 91 ár. Tú trýr tí neyvan, tá tú sær hann so spelknan í havnargøtum, men dópsattestinn lýgur ikki.

Sjúrður er so ektaður havnararmaður, sum tað nærum ber til at vera. Ein skal heilt aftur til langabban í faðirsætt fyri at finna bygdamann, og var tað tann hjá lesarum okkara kendi Niels Skaale, sum kom av Skála.

Pápin var annars tann kendi fergumaðurin Niklái Skála. Tey sum kenna Sjúrð vita, at hann er ein skilamaður, sum veit nógv um tað, sum gongur fyri seg í samfelagnum. Hann fylgir væl við í tí, sum hendir í tinginum og er javnan at finna á áhoyraraplássinum. Men ofta stendur nógv á honum, tá hann skal lurta eftir øllum tvætlinum, sum verður sagt har. Tá tað er heilt galið bakkar hann ikki fyri at tala at, og hevur enntá fingið átal frá lögtingsformanninum!

Sjúrður ger ikki so nógv burtur úr sær sjálvum. Føðingardagarnar plagar hann at rýma til Íslands, har hann plagar at búgva hjá Frelsunarherinum, har hann er ein vælkominn gestur.

Vit báðir Sjúrður eru ikki í ætt, men kennskapurin gongur í fleiri ættarlið.

Fyrst kendi Sjúrður væl abban, síðan mammubeiggjarnar, og nú eru tað vit báðir sum fáa eitt dagligt prátt í býnum.

Hjartaliga tillukku Sjúrður!

Óli

Haldið FF-blaðið

Til minnis um Jonhard hjá Katrinu

Nú vóru boðini eftir Jonhard, bert 53 ára gamal. Jonhard Joensen var ættadur úr Norðragøtu. Mamman Katrína var ættadur út Frammistovu.

Jonhard fekk eina tunga lagnu. Hann var av allarfittastu dreingjum. Vakur, skilagóður og eygagóður sum fáur. Hann var ein, sum øll vóru góð við. Hetta skoðsmál fær Jonhard frá øllum, ikki minst teimum hann gekk í skúla saman við.

Hann kom til mans og skuldi havt allar møguleikar. Hann var til skips, men ikki komin til tey tjúgu árinu kom til sjóndar, at hann gjørdist sálarliga sjúk. Hann hevði eitt gott bakland heima, sum royndi at hjálpa uppá hann. Systkinabørnini, sum høvdu skip, royndu at hava hann til skips, men einki hjálpti. Støðan gjørdist verri og verri. Tískil kom meginparturin av hansara lívi at vera á psykiatrisku deild á Landssjúkrahúsinum. Hetta var ein hvøkkur hjá teimum, sum kendu Jonhard, og serliga norðragøtufólk fylgdu væl við, hvussu tað mundi gangast honum, og øll vónaðu sjálvandi at støðan fór at batna. Men tíverri vóru tíðindini bert, at her gekk tann skeiva vegin. Jonhard varð verandi í Havn, men fekst tó við at egna og tílíkt, tá hetta lá fyri.

Hervið gjørdist Jonhard ein býarmynd í Havn. Vit hittust javnan, og altíð steðgaðu vit á til eitt lítið prát. Einki tosaði hann um sína sjúku ella lagnu. Oftast var prátið um støðuna í Gøtu, og serstakliga Norðragøtu, har vit vóru uppvaksnir nærm-

Her sæst Jonhard t.v.saman við tveimum ungdómsvinum fyri uml. 30 árum síðani. Í miðjunni er Herman hjá Evald og Gerdu og t.h. Ingolf hjá Heina og Jacobinu. Herman er fluttur úr Gøtu fyri langari tíð síðan. Men Jonhard vitjaði javnan Ingolf, tá hann var í Gøtu, og vóru teir sera væl. Ingolf tekur til, hvussu trúfastur Jonhard var. Og eisini hvussu skilagóður hann var. Hann hevði ikki bert skil fyri føðingardagunum hjá børnunum, men eisini fyri nær tey vóru farin til dóp.

ast í sama túni.

Jonhard var sera skilagóður. Hann fylgdi væl við í tí sum hendi, og hann mintist sera væl til. Hjá sínum vinum mintist hann ikki bert føðingardagar hjá børnunum, men eisini t.d. nær tey fóru til dóp. Hann var trúfastur. Hetta kom millum annað til sjóndar við, at hann var til hvørja gudstænastu, sum hann kundi fara til, á sjúkrahúsinum.

Lat størri talent frá sær enn hann fekk í kapellinum hevði sjúkrahúspresturin Sverri Steinhólm nøkur góð orð um Jonhard. Hann tosaði um tænararnar, sum fingur tey ymisku talentini. Hjá Jonhard vóru umstøðurnar truplar at umsita síni talent, men hóast hetta kundi presturin vátta, at Jonhard lat meira frá sær aftur, enn hann fekk. Og betri skoðsmál ber illa til

at fáa, tá ein leggur frá sær.

Tá umstøðurnar hjá sálarligum sjúkum verða umrøddar verður ofta umrøtt sum ein trupulleika hjá summum teirra, at tey onga aðra staðni hava at vera uttan á sjúkrahúsinum, og at eingin er heima, sum kann taka sær av teimum.

Hevði familju sum fáur Hetta var ikki trupulleikin hjá Jonhard. Júst hann er eitt dømi um eitt serstakt samanhald í eini familju. Mamman Katrína var einsamøll við honum. Hon kom tí at búgva hjá systir síni Petrinu, sum fyri kortum var blivin einkja, tá Jonhard var føddur. Maður Petrinu var Hans David Ranghamar úr Pállstovu, sum slerdi út við "Tróni í Gøtu". Børnini hjá Petrinu fingur tískil ein lítla beiggja við honum. Tað sama var gald-

andi fyri familjuna annars, sum roknaðu hann sum ein av sínum.

Tað var eisini hugtakandi og rørandi at síggja í kapellinum fleiri beinkjarekkir av systkinabørnum, fyrst og fremst úr Gøtu, við makum og børnum. Tað vóru eisini hesi, sum bóru hann seinasta teinin í Havn, her hann átti so nógv spor. So hóast Jonhard ikki átti familju nærri enn systkinabørn, mundu tey vera fá, sum í veruleikanum hava havt so stóra familju sum hann. Og hetta var ikki bert av navni!

At Jonhard fekk tað so frægt, sum hann fekk tað, var ikki minst Sólrún og Hera fyri at takka. Sólrún er dóttir Petrinu og tískil systkinabarn Jonhard, meðan Heri er sonur Magdalenu og Tummás Jakku á Geilabø. Tey bæði, Sólrún og Heri, komu at taka sær bæði av Jonhard og mammuni. Tá Katrína eldist og gjørdist ússalig, flutti hon inn til tey, og hon varð borin út tey, og hon varð borin út hagani. Og tey hava á sama hátt tikið sær av Jonhard, soleiðis at hann altíð hevur havt eitt heim í Gøtu, har kann kundi koma so nógv, sum hetta lat seg gera. Teirra partur liggur so ikki eftir! Og Jonhard dugdi eisini at virðismeta hetta.

Umframt at verða plágadur av sálarliga sjúku, fekk Jonhard nú eisini ógrøðandi líkamliga sjúku. Sigast kann í hvussu er, at nú hevur Jonhard fingið frið.

Friður veri við minni hansara.

Óli

Tíðindaskriv frá Heilsufrøðiligu starvsstovuni:

Heilsufrøðiliga starvsstovan hevur gjørt av at styrkja eftirlitið við hagreiðingini av útróðrarfiski

Matvørudeildin fer komandi tíðina at kanna eftir, at hagreiðingin av útróðrarfiski er í samsvari við reglurnar. Eitt av krøvunum er, at útróðrarfiskur verður niðurkøldur umborð á bátinum - so hvørt.

Krøvini hava verið galdandi í mong ár. Tey eru ásett av Føroya landstýri við kunngerð nr. 161 frá 1995. Hetta var gjørt við heimild í løgtingslóg nr. 46 frá 21. juni 1985. Kunngerðin byggir bein-

leiðis á ES-direktiv 92/48. Føroyar hava sambært avtalum við ES, bundið seg til at fylgja hesum ásetingum. Heilsufrøðiliga starvsstovan er tann almenni myndugleikin, sum í hesum sambandi skal veita keyparalondunum trygd fyri, at reglurnar verða fylgdar.

Viðvíkjandi krávinum um køling av fiskinum umborð, so staðfesta ES reglur, at fiskur skal kølast niður móti markinum, har ísur smeltar. Heilsu-

frøðiliga starvsstovan vil bert í fyrstu at løgu krevja, at allur útróðrarfiskur verður køldur niðurum 4° C umborð.

Matvørudeildin metir, at møguleikin fyri einum munadyggum eftirliti nú er nógv betri enn fyrr. Nú kunnu bert løggildaðar landingarmiðstöðir landa og taka ímóti ísfiski. Landingarmiðstöðirnar hava við løggildingini fingið nøkur rættindi og nakar skyldur. Soleiðis er álagt einstøku landingarmið-

stöðini at fylgja við, um fiskurin, sum móttikin verður, er hagreiðdur samsvarandi krøvunum.

Heilsufrøðiliga starvsstovan kann gera nærri reglur fyri, hvussu landingarmiðstöðirnar fyrihalda seg til fisk, sum ikki lýkur ásettu krøvini.

Heilsufrøðiliga starvsstovan fer nú miðvíst ígongd við hetta eftirlit.

Matvørudeildin
Heilsufrøðiliga
starvsstovan

Tryggur hóast grýlurnar

"Harrin er teimum neyðstøddu skjól, skjól í neyðartíðum."

Sl. 9,10

Í føstuni síðsta ár bankaði ein dagin uppá úthurðina hjá okkum. Eg bað sonin, sum var gott eitt ára gamal, fara út at vita, hvør var har. Hann rennur fegin út í gongina, men brástøðgar, tí í úthurðini stóðu tvær grýlur. Hann bleiv bangin, fór at gráta og kom rennandi inn aftur í køkin, og kreypp upp í fangið á mær. Hann var sjónliga skelkaður og bangin av hendingini.

Við soninum í fanginum fór eg út í gongina at heilsa uppá grýlurnar. Tá var hann ikki bangin, hóast hann var eitt sindur varin.

Soninum tørvaði eitt trygt stað at fara til við ótta og skelkan síni.

Honum tørvaði ein sterkan faðir, sum við nærveru síni kundi skapa frið og tryggleika aftur í sinnið og hjartað.

Honum tørvaði tveir armar, sum tóku tvørtur um hann og lyftu hann upp í fangið.

Honum tørvaði ein føvning, hann kundi hvíla í og goyma seg í.

Tað eru ikki bara bangin børn, ið hava hendan tørv. Tú og eg hava hann eisini - sum vaksni og sum gomul; tí "grýluritjan" kunnu øll fáa, eisini uttan fyri føstutíðina.

Tær kunnu til dømis eita stúran, sorg, angist, tunglyndi, mótløysi, sjúka, deyði...

Hesar grýlur støða ikki altíð á trappuni, men koma óbodnar longur innar í lívshús okkara - longur inn enn vit ynsktu.

Tá er gott at eiga og kenna ein stóran og sterkan himmalskan faðir at fara til. Hann ger fullkomið tað, sum ein jarðiskur faðir ger ófullkomið.

Hann kann við sínum sterku, ævigu ørmum lyfta teg upp á fangið, har hann tekur um teg, kinnir tær og klemmar teg inn til sín.

Hjá honum ert tú tryggur - hóast trupulleikar og vandar.

Í fangi Guðs hoyrir tú hansara hjarta, sum bankar av kærleika og umsorgan fyri tær. Eingin elskar teg sum hann. Eingin skilur teg sum hann. Eingin kennir neyð tína sum hann. Eingin kann og vil hjálpa sum hann.

"Harrin er teimum neyðstøddu skjól, skjól í neyðartíðum."

Er Harrin títt dagliga skjól, í góðum og ringum døgum, hagar tú leitar til við synd og neyð tíni, so ert tú bæði frelstur og tryggur.

Betri skjól finst ikki. Ver verandi har, liv har og doyggj har.

*Harrin er á Sions fjøllum
vernd og skjöldur fólki øllum,
vil teim miskunsamur vera
og á faðirørmum bera.*

Ms. 51

Línubustir og goggar

Hondbundin føroysk línubust
og hondgjørdir goggarar

Verða sendar um alt landið

Bílegging:
tlf: 42 40 34 / 42 30 01
fartlf: 21 33 17
fax: 42 47 97

Fløttislið (limur í Føroy blindafelag)

**Føroya størsta úrval av pakkitilfari úr karton,
bylgjupapp og plast innan øll vinnuøkir**

Vit útvega eisini:
Plastbakkar • Pakkibond • Tape • Merkir • Etikettir
Knívar • Kittlar • Húgvur • Handskar • Svintur
Ymisk tól til ídnaðin • Reingerðisevni • Íbindingarevni
Plattar • Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari

... sjálvandi til besta prísir !!

FARPACK

Staravegur 5 • P.O. Box 3099 • 110 Tórshavn • Føroye Islands
Telefon 35 30 00 • Fax 35 30 10 • e-mail: farpack@farpack.com
www.farpack.com

NÆMINGAR

til
Fiskivinnuskúlan

**Kundi tú hugsað tær eina ørvísi miðnáms-
útbúgving, so er Fiskivinnuskúlin rætta valið**

Skúlin bjóðar eina 3-ára yrkisgymnasiala útbúgving - Hægri
Útbúgving innan fiskivinnu (HIF) - sum gevur atgongd til víðari-
gangandi útbúgvingar og hægri lærustovnar. Men fleiri eru farið
beinleiðis í leiðandi störv í vinnuni eftan á útbúgvingina.

Tey, sum heldur ynskja eina meira praktiska útbúgving, kunnu
fara í læru á fiskavirkjum ella í alivinnuni. Hesir næmingar ganga
støðisárið á skúlanum og skulu seinni í undirvísingargongdini í
skúla í 12 vikur.

Vit eru ein lítill skúli, men umhvørvið er heimligt og hugnaligt.

Fiskivinnuskúlin er m.a. kendur fyri:

- Spennandi næmingaverkætlanir
- Europameistarar tvær ferðir í kappingini "European
Business Game"
- Metsølu av kóklíbókin "Góður matur úr sjónum",
sum næmingar gjørdu
- Fiskamarknaðir og spennandi uttanlandsferðir

Heiður tú, at hetta er nakað fyri teg, so ring til tlf. 424 573
og fá umsóknarblað sendandi.

Umsóknarfreistin at søkja inn á skúlan er út leygardagin 15. mars.

Meira fæst at vita á heimasíðuni hjá skúlanum: www.fiskivest.fo

FISKIVINNUSKÚLIN

Fakkenrookúlin
Postum 98
350 Vestmanna
Tlf. 42 40 33
Fax 42 41 25
Teldupostur:
Fiskivinnuskul@fiskivest.fo

P/f Jógvan Weihe

Heil- og smásøla

Vit hava m.a:

- Nylon
- Skeiðhúkar
- Pilkar
- Snellustroppar
- Svovlar
- Lodd
- Kryvjingarknívar
- Rognaknívar
- Rognaposar
- Beitur v/ rustfríum húki

**...stórt úrval av
fiskireiðskapi til
norðhavsróðurin
...landsins lægstu prísir**

Staravegur 15 • Tlf: 31 38 97 • Fartlf: 21 38 97 • Fax: 31 38 83
T-postur: jwimport@post.olivant.fo
Heimasíða: www.jogvan-weihe.fo

PostScript billede
bera motors 3ta 171 lit.eps

Vit ótaka okkum at gera lýsingar fyri virkir og einstaklingar uttan meirkostnað fyri lýsaran
 Her hætt tú bestu lýsingaravtaluna - blaðið verður selt eittum sálsmannatringum

Lýsingar
 Tlf: 311569

Mamman skeldar líta Petur:

- "Tú ert ein grísur! Veitst tú hvat ein grísur er?"
 - "Ja! Ein grísur er sonurin hjá eini súgv!"

Maðurin við læknan:

"Tá eg trýsti á beinið, fái eg ilt. Tá eg trýsti á búkin, fái eg ilt, og tá eg trýsti á ryggin, fái eg eisini ilt. Hvat bilar mær?"

Læknin: "Tú hevur brotið fingurin!"

Per við Pól:

- "Hvat gert tú, nú Rás Tórshavn ikki er longur?"
 - "Eg eri farin at prátta við konuna - fitt kona forrestin!!!"

- "Hevur tú nakrantíð sæð ein flúgvandi talerker?"
 - "Um eg havi? Sjálvandi - eg havi verið giftur í 10 ár!"

Verðin er løgin:

Músin er bangin fyri kettuni, kettan er bangin fyri hundinum, hundurin er bangin fyri harra sínum, sum er bangin fyri konu síni - og konan er bangin fyri músini, sum...

- Hvussu nógv fólk arbeiða úti í landsstýrinum?
 - Umleið helvtin!!!

"Pápi, passar tað, at hundar skifta pels tvær ferðir um árið?"
 "Tig við tær... mamma tín kundi hoyrt teg!"

Frá "okkara fólki" við Persaraflógvan:

Fólk vil sleppa av við Saddam Hussein

Beint áðrenn blaðið fór til prentingar, høvdu vit eina samrøðu við Sigrun Laksáfoss, ættað úr Klaksvík, men sum býr í Sameindu Emiratumum við Persaraflógvan, har maðurin Søren, sum er dani, arbeiðir á einum hernaðarsjúkrahúsi sum eygnalækni.

Tey búgva í Abu Dhabi, sum er høvuðsstaðurin í Sameindu Emiratumum, ikki langt frá innsiglingini til Flógvan. Emiratinu eru tils. 75.000 ferkilometrar til stóddar, ella tað dupulta av Danmark. Íbúgvartalið er 3 mill.

Sigrun leggur dent á, at í Emiratumum føla tey seg fullkomiliga trygg, eisini um eitt kríggj brestur á. Tey meta seg liggja so langt burturi frá Irak, hóast tað á kortinum tykist at vera stutt, at tað ikki er nakar vandi á ferð.

Men beiggi Sigrun, Árni, býr í Qatar, sum er grannaland hjá Emiratumum, og tað nærri Irak. Her hava tey tryggjað sær opnan ferðaseðil, so tey við stuttum skotbrái kunnu sleppa til Emiratinu, um nakað hendir.

Annars er stemningurin í Emiratumum, at tey als ikki vilja vita av Saddam Hussein. Hann verður snøgt sagt roknaður sum ein hóttan móti hinum londunum í økinum. Og tey mótmæli móti einum møguligum kríggi, sum

hava verið á okkara leiðum, koma ikki fyri har á leiðini. Ein irakari skrivaði um dagarnar í blaðinum Gulf Times, at hann skilti ikki vesturheimin, at hann hevði latið Saddam sloppið so langt. Ein maður sum enn tá fer at nýta drepanði gass móti sínum egna fólki, skuldi fyrilangari tíð síðan verið fyrirbeindur, í hvussu er sum forseti.

Emiratinu eru eitt av teimum meira frísinnaðu arabisku londunum. Víst hava tey ikki demokrati í okkara merking, men tey hava eitt "gott" einaræði, sum hevur umsorgan fyri fólkinum. Og eitt, sum tey ikki vilja vita av, er Bin Laden og hansara fundamentalisma. Skuldi slíkt roynt at fáa høvðið fyriseg, vildi tað verið køvt í stundini.

Stjórnarleiðararnir í Flógvastatunum hava eisini eftir uppskoti frá Emiratumum einmælt samtykt at heita á Saddam Hussein um at leggja frá sær fyrir at sleppa undan kríggi.

Annars ber til at fylgja við gongdini við at hyggja at Gulf Times á alnótini.

Abu Dhabi, høvuðsstaðurin í Sameindu Emiratumum.

Her síggja vit Sigrun við manninum Søren og soninum Bo í Føroyum.

dagsins **MYND**

"Tusk" somu ferð í 1952

Nú vit hava havt so nógv tilfar um sigling við bátum millum Føroya og Danmark fara vit at hava eina mynd av "Tusk", sum í 1952 gjørdi somu ferð.

